

Kariūnas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŽURNALAS

ISSN 2029-6045

2019 m. Nr. 4 (143)

NACIONALINIS SAUGUMAS IR GYNYBA

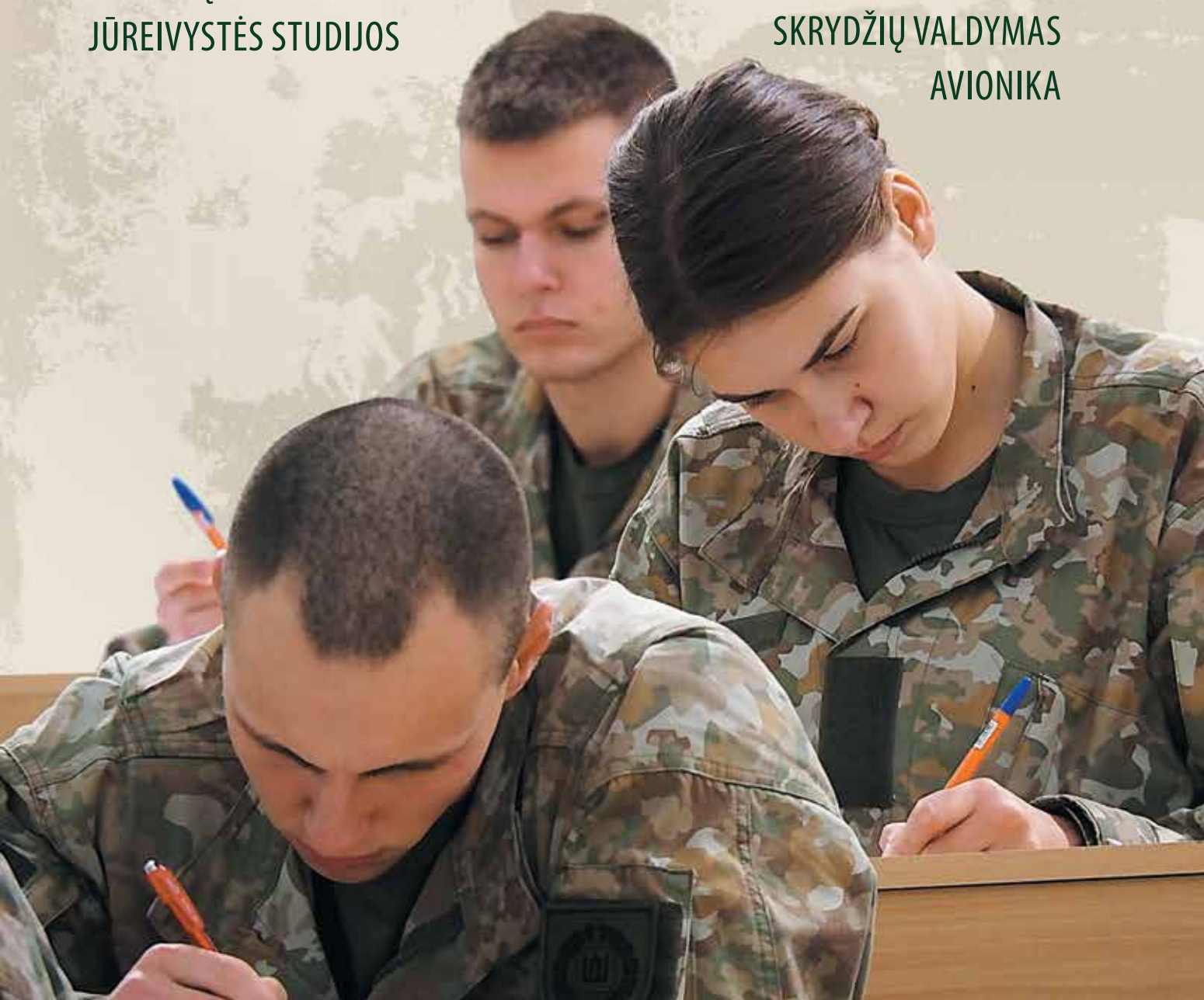
TARPTAUTINIAI SANTYKIAI

GYNYBOS TECHNOLOGIJŲ VADYBA

STUDIJUOK KARO AKADEMIJOJE

ORLAIVIŲ PILOTAVIMAS
JŪREIVYSTĖS STUDIJOS

AVIACIJOS MECHANIKOS INŽINERIJĄ
SKRYDŽIŲ VALDYMAS
AVIONIKA

MŪSŲ GINKLAS, MŪSŲ MOKSLAS – LIETUVAI TĖVYNEI!

Mieli „Kariūno“ skaitytojai!

Besibaigiantys metai jau skaičiuoja paskutines dienas ir akimirkas... kartu leisdami jas apžvelgti ir prisiminti – vėl pamatyti ir įvertinti, ko siekėme, ką įgyvendinome ar sukūrėme...

Šiais metais įžengėme į antrąjį Lietuvos karo akademijos šimtmetį. Kaip pirmaisiais jos gyvavimo dešimtmečiais tarpukario Lietuvoje, taip ir dabar rengiame Lietuvos kariuomenei būsimus vadus, ugdome išsilavinusius, kritiškai mąstančius ir savarankiškus karininkus.

Būsimų karininkų rengimą ir ugdymą Karo akademijoje užtikriname visų pirma derindami universitetines ir karybos studijas, pagrįstas naujais mokymo metodais ir moksliniais tyrimais, aukšta universitetinių ir karybos studijų dėstytojų kompetencija.

Suprantame, kad ateityje reikalavimai karininkams tik augs. Todėl ir toliau stiprinsime Akademijos bendruomenės intelektualinį ir kūrybinį potencialą, kad mūsų atstovaujama aukštoji mokykla taptų dar tvirtesniu nacionalinio saugumo ir gynybos mokslo centru.

Dėmesį skirsime ir kiekvieno mūsų auklėtinio asmens kultūrai, kario ir piliečio vertybėms, jų ugdymui. Tikime, kad tai mums padės įtvirtinti ir toliau saugoti savo nepriklausomybę, kiekvienam jos nariui nuties kelią į saviraišką, o draugams ir naujiems nariams suteiks jaunatviškų, įdomių ir originaliai pasiekiamų iššūkių, kad nuosekliai augs mūsų sąmoningumas ir kūrybiškumas.

Sveikindamas kiekvieną iš Jūsų šv. Kalėdų ir artėjančių Naujųjų metų progą, linkiu šiuos iššūkius priimti ir įgyvendinti ateinančiais metais. Tebūnie jie sėkmingi, dosnūs prasmingų darbų ir patirčių, išskirtiniai originaliais kūrybiškais sprendimais ir reikšmingais pasiekimais!

Nuoširdžiai

Karo akademijos viršininkas
plk. Juozas KAČERGIUS

YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD
WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU
SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!

ŠIAME NUMERYJE

<i>Lina VAITIEKŪNAITĖ</i> 2	<i>Krn. Povilas MASIONIS</i> 25
KARO AKADEMIJOJE SUSITIKO PIRMIEJI JOS ABSOLVENTAI	FIBUA 2019
<i>Krn. Vytenė DAGYTĖ, krn. Povilas MASIONIS</i> 6	<i>Krn. Povilas MASIONIS</i> 26
LIETUVOS KARIUOMENĖS DIENA – ŠVENTĖ NE TIK KARIAMS	III KURSO KARIŪNŲ ESKURSIJA KAUNE
<i>Krn. Aivaras GIEDRAITIS</i> 8	27
STIPRIAI, ŽVĖRIE!	STUDIJOS
<i>Krn. Vytautas JANULIONIS, krn. Paula LIŠAUSKAITĖ</i> 10	<i>Plk. Darius VAICIKAUSKAS</i> 40
PIRMAKURSIŲ RUDUO GAUSUS IŠVYKŲ	IŠMOKSI TO, KO NEMOKOMA JOKIAME KITAME LIETUVOS UNIVERSITETE
<i>Prof. dr. Aušrius JUOZAPAVIČIUS</i> 13	<i>Evelina MISELIENĖ</i> 42
KARIŪNAI GYNĖSI NUO KIBERNETINIŲ ATAKŲ	ERASMUS+ PROGRAMOS GALIMYBĖS LKA
<i>Krn. Vytautė KUPČIŪNAITĖ, krn. Paula LIŠAUSKAITĖ</i> 14	<i>Arūnas ALONDERIS</i> 43
PIRMAKURSIŲ KRIKŠTYNOS – NEMENKAS IŠŠŪKIS	KARIŪNŲ ESTETINIS LAVINIMAS
<i>Krn. Povilas MASIONIS</i> 16	<i>Kpt. Jurgis NORVAIŠA</i> 45
JONAS NOREIKA – GENEROLAS VĖTRA	SPORTAS
18	<i>Kpt. Donatas SUCHOCKIS</i> 48
III KURSO KARIŪNAS ŽYGMANTAS KAMINSKAS – LIETUVOS KARŽYGYS	KARO AKADEMIJA PARENGIA NETIKĖTUMAMS
<i>Dr. Gintautas SURGAILIS</i> 20	<i>Krn. Gabija GRYBYTĖ</i> 51
PRIEŠ 100 METŲ LIETUVOS KARIUOMENĖJE – BERMONTIADA	PRAKTIKA KARO POLICIJOS MOKYMO CENTRE
<i>Krn. Goda BILSKYTĖ</i> 24	51
PIRMIEJI LICĖJAUS AUKLĖTINIŲ ŽINGSNIAI RIKIUOTĖS AIKŠTĖJE PADEDANT KARO AKADEMIJOS KARIŪNAMS	AKADEMIJOS PULSAS
52	KAIP ĮSTOTI Į KARO AKADEMIJĄ?

**ŽURNALO REDAKCINĖ KOLEGIJA
VYRIAUSIASIS REDAKTORIUS**

dim. plk. lt. dr. Gintautas SURGAILIS
(Gintautas.Surgailis@mil.lt,
tel. (8 5) 210 3674, KATT 24 674)

**VYRIAUSIOJO REDAKTORIAUS
PAVADUOTOJAS**

doc. dr. Manvydas VITKŪNAS
(Manvydas.Vitkunas@lka.lt)

NARIAI

plk. lt. Paulius DILIŪNAS
UGDYMO KLAUSIMAI
(Paulius.Diliunas@mil.lt)
mjr. dr. Violeta PAKENIENĖ
UNIVERSITETINĖS IR KARINĖS STUDIJOS

(Violeta.Pakeniene@mil.lt)
kpt. Vladas LELEŠIUS
KARIŪNŲ BATALIŪNO VEIKLA

(Vladas.Lelesius@mil.lt)
doc. dr. Rolanda KAZLAUSKAITĖ
MARKELIENĖ

STUDIJŲ KOKYBĖ
(Rolanda.Kazlauskaitė@mil.lt)
doc. dr. Dalia PRAKAPIENĖ

**AKADEMINĖS BENDRUOMENĖS
GYVENIMAS**

(Dalia.Prakapiene@lka.lt)
kpt. Donatas SUCHOCKIS
TARPTAUTINIAI RYŠIAI

(Donatas.Suchockis@mil.lt)
krn. Vytenė DAGYTĖ
LAISVALAIKIS

(Vytenė.Dagytė@lka.lt)
krn. Aivaras GIEDRAITIS
KARO MOKSLAI

(Aivaras.Giedraitis@lka.lt)
krn. Vytautė KUPČIŪNAITĖ
KARIŪNŲ STUDIJOS

(Vytaute.Kupciunaitė@lka.lt)
krn. Povilas MASIONIS
PILIE TINIS UGDYMAS

(Povilas.Masionis@lka.lt)
krn. Miglė NEMANYTĖ
SPORTAS

(Migle.Nemanyte@lka.lt)
krn. Irenijus TREČIOKAS
GYVENIMAS BAIGUS AKADEMIJĄ

(Irenijus.Treciokas@lka.lt)

ŽURNALĄ RENGIA

Nijolė ANDRIUŠIENĖ ir Rūta MATUKONIENĖ
Kalbos redaktorės

Laima ADLYTĖ
Dizainerė
Irena GATAVECKIENĖ
Fotografės

SPAUSDINO

Lietuvos kariuomenės
Karo kartografijos centras,
Muitinės g. 4, Domeikava,
LT-54359 Kauno r.
Tiražas 1000 egz.
Užsakymas GL-580.
Žurnalas platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.

**GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA**

Šilo g. 5A, LT-10322 Vilnius
Dėl žurnalo įsigijimo prašome kreiptis:
(8 5) 210 3526, (8 5) 210 3523;
KATT 24 526, 24 523

Karo akademijoje susitiko pirmieji jos absolventai

Lina VAITIEKŪNAITĖ

Rugsėjo 27 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje susitiko pirmoji absolventų laida, mininti 25-ąsias Akademijos baigimo metines, ir pirmoji bakalauro studijų laida, baigusi šią aukštąją mokyklą prieš 20 metų.

LKA absolventų istorija

► 1992 m. liepos 13 d. Krašto apsaugos ministerijos įsakymu buvo įkurta Aukštesnioji krašto apsaugos mokykla. Į ją naujais mokslo metais įstojo 154 jaunuoliai ir buvo suformuotos dvi kariūnų kuopos. Kariūnai mokėsi 2 metus pagal motorizuotųjų šaulių ir valstybės sienos apsaugos tarnybos mokymo programas.

1994 m. liepos 20 d. išleista pirmoji karininkų laida. 111 absolventų buvo suteiktas leitenanto laipsnis.

► 1994 m. sausio 18 d. LR Seimo sprendimu Krašto apsaugos mokykla buvo reorganizuota į Lietuvos karo akademiją – pradėjo gyvuoti kaip universitetinė aukštoji mokykla.

Akademijoje buvo rengiami dviejų specialybių – sausumos kariuomenės ir pasienio policijos – karininkai. Jų studijos vyko pakopomis. Baigusiems 1-ąją dvejų metų studijų pakopą buvo suteikiama būrio vado kvalifikacija ir pirmasis Lietuvos kariuomenės karininko laipsnis, skiriant juos į kariuomenę būrių vadais. Į 2-ąją studijų pakopą karininkai buvo priimami ne anksčiau kaip po vieno tarnybos metų. Baigusiems 2-ąją pakopą karininkams buvo suteikiamas karybos bakalauro kvalifikacinis laipsnis.

Pirmoji bakalauro studijų programą išėjusi absolventų laida Karo akademiją baigė 1999 m.

Iškilingame renginyje dalyvavo Lietuvos karo akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius, pirmasis Akademijos viršininkas dim. gen. mjr. Jonas Andriškevičius, dim. plk. Algimantas Vyšniauskas, ats. plk. Arūnas Balčiūnas ir kiti to laikotarpio viršininkai, vadai, dėstytojai bei darbuotojai. Tylos minute buvo pagerbti jau anapilin išėję karininkai. Kariūnai padėjo gėlių prie Lietuvos karo akademijos 1-osios laidos absolvento vyresniojo leitenanto Normundo Valterio paminklinio akmens.

Sveikindamas susirinkusiuosius, Akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius džiaugėsi, kad Akademijoje susitiko kelios jos auklėtinių kartos. „Per šį laikotarpį, jau 25 metus, Karo akademija nuolat augo, plėtėsi ir stiprėjo, – kalbėjo plk. J. Kačergius. – Ji augo ne tik kariūnų ir absolventų skaičiumi, bet ir savo kokybe, todėl dabar jau turime ir magistrų absolventų, ir daktaro laipsnį apgynusių. Turbūt pirmasis Akademijos viršininkas apie tai net nesvajėjo...“

Buvęs Akademijos viršininkas dim. gen. mjr. Jonas Andriškevičius, buvusiems auklėtiniams primindamas jų studijų ir Akademijos gyvavimo metus, kartu pristatė ir Akademijos išleistą savo mokslinę studiją, apžvelgiančią laikotarpį nuo Krašto apsaugos mokyklos iki Karo akademijos įkūrimo 1992–1994 m.

„Didelis džiaugsmas, kad pirmieji mūsų kariūnai fiksuoja istoriją. Galiu pasakyti, kad dalis šių istorinių dalykų jau yra dokumentuota, nes surinkau juos į šį leidinį, taip primindamas tuometu rengtus kursus ir studijas, taip pat tada kilusias problemas ar sunkumus, kuriuos reikėjo įveikti, – kalbėjo karininkas. – Džiaugiuosi, kad visa tai buvo ir viską perėjome. Džiaugiuosi matydamas jus ir linkiu, kad tokie jūsų susitikimai tik kartotųsi.“

Dalydamiesi prisiminimais svečiai dalyvavo ekskursijoje po Akademiją. Susirinkę jos ramovėje, apžvelgė jau po studijų nueitą karininkų kelią, pristatė „liūdnąją ir linksnąją statistiką“. Negalėję dalyvauti buvę jų vadai siuntė vaizdo ir kitus sveikinimus bei padėkas, kad jų nepamiršo.

Dėkodami vadams absolventai pareiškė, kad Akademija jiems įskiepijo vienybės ir tikslo siekio jausmą, jie tapo tarsi viena šeima. „Ačiū už tai, kad perdavėte mums žinias, stiprinote draugumą, už tai, kad ugdėte mus kaip ateities vadus ir lyderius“, – viršininkams ir dėstytojams sakė pirmosios bakalauro studijų laidos absolventas plk. ltn. Arnas Mikaila.

Plk. ltn. A. Mikaila, Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų Dainavos apygardos 1-osios rinktinės vadas, sakė, kad tokie ir ne to-

kias svarbias datas minint surengti susitikimai pirmiausia įkvepia ir motyvuoja tęsti darbą, eiti keliu, kuris prasideda tik įstojus į Karo akademiją. „Su dauguma bendrakursių susitinkame ir bendraujame reguliariai kasdienėje veikloje, nes tarnaujame Lietuvos kariuomenėje, tad neretai mus suveda tarnybos reikalai. Mūsų laidos 20-mečio proga, žinoma, norime susitikti su mokslo draugais, ypač su tais, kurių senias nematėme. Tačiau pagrindinis tikslas – padėkoti mokymo įstaigai ir buvusiems dėstytojams, vadams ir Akademijos viršininkams, kurie ugdė mus kaip asmenybes ir paklojo tvirtą pamatą mūsų tolesnei tarnybai ir gyvenimui“, – tvirtino plk. ltn. A. Mikaila.

Prisimindamas studijas Akademijoje, karininkas tvirtino, kad šis laikotarpis buvo geriausias „nuotykiškas“ jo gyvenime. „Tai pakeitė mano požiūrį į daugelį dalykų, suformavo mane kaip asmenybę, subūrė patikimų draugų ratą ir galiausiai suvedė mane su būsimą žmona!“ – apibendrina Karo akademijos absolventas ir prisipažįsta, kad studijų pradžia šioje aukštojoje mokykloje jam nebuvo lengva. „Atvirai kalbant, buvau iš tų, kurie ėjo „aklai“, nežinodamas, ko tikėtis, ir tikėdamas, kad viskas bus gerai. Tikėjau, kad bus lengva, nereikės daug mokytis (vidurinėje mokykloje nebuvau vienas geriausių

▲ Plk. ltn. A. Mikaila

▲ Sigitas Ratkevičius

mokinių) ir plauksiu pasroviui. Deja, viskas buvo atvirkščiai. Tačiau prisipažįstu – reikėjo „perlipti“ per save – taip buvo sunku tiek morališkai, tiek fiziškai pirmąjį pusmetį. Vėliau persilaužiau, ir viskas klostėsi puikiai. Nors tuo metu nesureikšminau, šiandien suprantu, kad studijų metu gavau labai daug.“

Karininkas teigia, kad apskritai tie ketveri studijų metai buvo labai kontrastingi, nes ir Akademijos veiklos, galima sakyti, buvo pati pradžia – dar buvo rengiami bakalauro studijų absolventai. „Pirmuosius dvejus metus mes gyvenome praktiškai kariniu ritmu – glaudėmės bendrose kareivinės (barakuose), kiekvieną rytą būdavo mankšta, daug fizinės veiklos, reguliariai vykdavo taktikos pratybos Vilniaus apylinkėse ir Pabradės poligone, mūsų laukė tarnybos pareigos (budėjimas, sargyba ir pan.). Žinoma, nuolatinis miego trūkumas ir panašūs dalykai buvo mūsų kasdienybė. To tiesiog neįmanoma lyginti su dabartinių kariūnų studijomis ir gyvenimu, – prisimena plk. ltn. A. Mikaila ir priduria, kad tretieji ir ketvirtieji metai buvo lengvesni, nes pagerėjo Akademijos aprūpinimas, infrastruktūra, gyvenimo sąlygos ir kiti dalykai. – Vis dėlto tam tikra prasme likome „unikalus“ – nuo antrojo iki ketvirtojo kurso (trejus metus iš eilės) buvome vyriausi kariūnai. Mes diktavome „madą“, kūrėme tradicijas, buvome pavyzdys kitiems, jautėmės išskirtiniai.“

Su šypsena karininkas prisimena smagų „studentišką gyvenimą“, nes tada jis ir bendramoksliai buvo populiarūs tarp Vilniaus studentų ir jautė savo pranašumą. Kartais, išėję iš Akademijos, kad būtų dar linksmiau, specialiai visi žygiuodavo koja kojoni ir dėl to sulaukdavo aplinkinių dėmesio.

Buvęs kariūnas pasakoja, kad studijos Karo akademijoje visų pirma buvo įdomios, nes viskas atrodė nauja, nebuvo su kuo lyginti, tad jie nežinojo, ko tikėtis. Žinoma, kaip ir daugeliui, buvo ir sunkių akimirkų. „Svarbu, kaip ir bet kurioje sunkioje gyvenimiškoje situacijoje, giliai įkvėpti, blaiviai mąstyti ir teisingai pasirinkti, – atsakė karininkas ir iš karto vardija, ką gero gavo šioje aukštojoje mokykloje. – Tai disciplina, įgūdžiai pakovoti už save, už draugą, skyrių, būrį ir kuopą – ne-

svarbu, kokiame „fronte“, vienybės jausmas, patriotizmas, užsispyrimas, ryžtas, drąsa... Galėčiau dar ilgokai tęsti. Ir dar – bendrakursiai, t. y. kiti kariūnai, tapo gerais draugais – komandinis darbas, vienas kito palaikymas, bendras gyvenimas ir laisvalaikis neišvengiamai „sucementavo“ kolektyvą.“

Pasak karininko, žinios, įgytos Lietuvos karo akademijoje, buvo tik pagrindai, tarnybos pamatai, tokie reikalingi kuriant ir stiprinant Lietuvos kariuomenę: „Tai vyksta visą gyvenimą. Praktika, klaidos, patirtis, pergalės ir pralaimėjimai, nuolatinis tobulėjimas, savęs ieškojimas – visa tai, ko jokia kita mokymo įstaiga nesuteiks. Akademija davė gerą impulsą, ir už tai jai esu dėkingas!“

Jau 20 metų karininko tarnybą Lietuvos kariuomenėje tęsiantis plk. ltn. Arnas Mikaila nepriskiria savęs prie

jos kūrėjų: „Pažįstu daug dabartinių karininkų ir puskarininkų (seržantų), atsargos, arba dimisijos, karių, kurie prisidėjo kuriant Lietuvos kariuomenę tiesiogine šio žodžio prasme. Pagarba jiems! Aš dirbu savo darbą ir, kad ir kokias pareigas eičiau, stengiuosi jį atlikti gerai. Būdamas rinktinės vadu turiu daugiau laisvės – galiu kurti ir improvizuoti. Jei tai, ką darau, prisideda prie kariuomenės kūrimo – šaunu. Tėvynės labui!“

Pasak Krašto apsaugos mokyklos pirmosios laidos absolvento Sigito Ratkevičiaus, šiuo metu tarnaujančio Valstybės sienos apsaugos tarnyboje, prisiminimų iš studijų ir kario tarnybos išliko daug, o jų neleidžia pamiršti buvusių bendrakursių – kariūnų susitikimai. Jų laida taip susitinka jau penkiolika metų kas penkerius metus – pirmąjį

kartą tai įvyko minint 10 metų jubiliejų.

„Malonu vėl pamatyti ginklo brolius, su kuriais kartu stiprinome atkurtos Lietuvos kariuomenės pamatus, tvarką ir tradicijas, – sako geriausiu pirmosios laidos absolventu išrinktas S. Ratkevičius. – Paprastai dalyvauja visi, kurie gali ir yra pasiekiami. Susirinkę būtinai prisimename ir tuos, kurių jau nėra tarp gyvųjų, – visada pagerbiame jų atminimą.“

Akademijos absolventas sako, kad ne veltui laiką šioje mokymo įstaigoje leido: „Matome rezultatus, prie kurių ir mes esame gerokai prisidėję, – tai motyvuoja toliau dirbti ir įprasmina būtį. Suvokimas, kad niekam ir niekada savo Lietuvos neatiduosime, kad čia, mūsų protėvių žemėje, gyvens laisvi ir laimingi žmonės, teikia daug pasitenkinimo ir suteikia gyvenimui prasmę.“

Galvodami apie savo vaikų ateitį ir jų saugumą, pasak jo, daugelis jaunuolių tuomet ir rinkosi ką tik įkurtą Krašto apsaugos mokyklą: „Kai kurie iš mūsų matė dar aną, t. y. sovietinę, gyvenimo pusę ir kariuomenę. Todėl buvo svarbu padaryti geriau ir užtikrinti, kad niekada daugiau „tenai“ negrįžtume, kad mūsų tėvai, broliai, seserys, vaikai ir anūkai būtų saugūs civilizuotoje Europos šalių šeimoje. Valstybingumo atkūrimo pradžioje buvo labai svarbu sukurti valstybę su visomis jos institucijomis ir atributais, kol „Rytų monstras“ neatsigavo. Pamaniau, kad, sukaukęs tokį patyrimą, karinėje srityje dar būčiau labai naudingas. Visada norėjau apsaugoti savo Tėvynę!“

Iš studijų laikotarpio S. Ratkevičius geriausiai prisimena tai, kad tuomet visi buvo jauni, ambicingi ir

principingi, tačiau nepatyrę. „Norėjosi mokyti mokytojus, – šypsodamasis sako buvęs kariūnas ir priduria. – Karinis aprūpinimas buvo nepakankamas, bet turėjome rūpestingus ir profesionalius dėstytojus.“

Sigitas Ratkevičius supranta, kad po studijų išskirstė juos visus po Lietuvą ir pasaulį, tačiau kitaip, kaip bičiuliais ir ginklo broliais, dabar negali vienas kito vadinti: „Vienijo mus bendri tikslai, entuziazmas ir jaunystė.“

Pirmosios laidos absolventas tvirtina, kad tuomet, pirmuosius žingsnius žengiant Krašto apsaugos mokyklai, jam, kaip ir kitiems jaunuoliams, svarbiausia buvo meilė Tėvynei, kuri padėjo įtvirtinti ir visas čia įgytas žinias. To paties jis linki ir dabartiniams Lietuvos karo akademijos auklėtiniams: „Mylėkite ir saugokite savo Tėvynę!“

▲ Plk. Juozas Kačergius, Vytautas V. Landsbergis, Mantas Petravičius

Lietuvos kariuomenės diena – šventė ne tik kariams

Krn. Vytenė DAGYTĖ, krn. Povilas MASIONIS

Rusijoje įvykus Vasario revoliucijai, jau 1917 m. vasarą susikūrė Lietuvos kariuomenės sąjunga, o Pirmojo pasaulinio karo frontuose kovoję lietuviai kariai pradėjo organizuoti telktis į lietuviškus dalinius, tikėdamiesi grįžti į Tėvynę. Tačiau Lietuvos kariuomenės sąjunga ir šie daliniai po Spalio perversmo buvo priversti išsiskirstyti, kai kurie lietuviai kariai išžudyti ar paimti į Raudonąją armiją.

1918 m. vasario 16 d. buvo paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas, tačiau nei realios valdžios, nei karinių dalių Lietuvos Taryba dar neturėjo. 1918 m. spalio pabaigoje Vilniuje pradėjo rinktis pirmieji savanoriai, bet vokiečiai neleido jų apginkluoti.

Lietuvos kariuomenę ėmėsi organizuoti iš Rusijos grįžę lietuviai karininkai. Jų iniciatyva jau lapkričio 1 d. Vilniuje, vadovaujant Vincui Grigaliūnui-Glovackiui, Lietuvos Tarybos pastato rūsyje imtas kurti 1-asis pėstininkų pulkas. Lapkričio 11 d. ministru pirmininku ir apsaugos ministru tapęs Augustinas Voldemaras manė, kad pirmiausia reikia sukurti miliciją tvarkai šalies viduje palaikyti, o iš išorės apgins Vokietija, kuri tai padaryti buvo įsipareigojusi pagal Kompieno paliaubas. Lapkričio 21 d. Apsaugos ministerijoje susirinkę karininkai nusprendė, kad reikia skubiai organizuoti reguliariąją Lietuvos kariuomenę, nes Vokietijos kariuomenė neatlaikė bolševikų puolimo.

1918 m. lapkričio 23 d. premjeras A. Voldemaras pasirašė Apsaugos ministerijai įsakymą Nr. 1, kuriuo buvo įkurta Apsaugos Taryba. Pulkininkas Jonas Galvydis-Bykauskas buvo paskirtas I pėstininkų pulko vadu, o pulkininkas J. Kubilius – štabo viršininku.

Lapkričio 23-ioji dabar minima kaip Lietuvos kariuomenės diena. Tuo metu kariuomenėje jau buvo apie 100 karininkų, valdininkų, gydytojų ir 50 savanorių karių.

Šiandien visuomenės pasitikėjimas Lietuvos kariuomene yra didžiausias per 14 metų. Tokia žinia, be abejo, džiugina. Juk visuomenės pasitikėjimas kariuomenės institucija yra be galo svarbus. Tai ne tik didina šalies gynybos efektyvumą, bet ir yra valstybės saugumo garantas. Tad lapkričio 23-ioji – ne tik kariuomenės, bet ir visuomenės šventė. Jos metu ryšys tarp Lietuvos piliečių ir kariuomenės tampa stipresnis nei paprastai, kadangi įvertiname, ką turime ir kiek pastangų reikia įdėti dėl vieno bendro tikslo – mūsų tėvynės saugumo.

Rodos, dar neseniai minėjome ir 100-ąsias, jubiliejinės, Lietuvos kariuomenės atkūrimo metines, o štai paskutinėmis 2019-ųjų rudens dienomis kariūnai ir visa Lietuvos kariuomenė vėl ruošėsi šiai ypatingai šventei – 101-osioms jos metinėms. Kariuomenės diena skirti renginiai prasidėjo daug anksčiau, sostinėje įvyko neeilinė ceremonija. Beveik prieš trejus metus, 2017 metais, Gedimino kalną tyrę archeologai atkasė pirmuosius Lukiškių aikštėje mirties bausmės 1863–1864 m. nuteistųjų sukilėlių palaikus. Tad, atlikdami savo pareigą, lapkričio 22-ąją deramai išlydėjome nužudytus sukilimo vadus ir dalyvius, valstybinėse laidotuvių dalyvavo ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai.

Tokioms šventėms pradėdame ruoštis daug anksčiau. Ne išimtis ir šie metai, net visą savaitę prieš jas trukusios intensyvios rikiuotės pratybos ir įdėtos pastangos nenuėjo veltui – kariūnai dalyvavo iškilmingoje rikiuotėje Katedros aikštėje ir parade Gedimino prospekte kartu su kitomis Lietuvos kariuomenės pajėgomis ir daliniais, Lietuvoje dislokuotais NATO sąjungininkais, JAV, Norvegijos, Nyderlandų, Vokietijos, Belgijos, NATO priešakinio pajėgų batalionas, Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos brigados „LITPOLUKR-BRIG“ kariais.

Be galo smagu, kad mūsų mažai valstybei augant ir stiprėjant, plečiasi ir tobulėja Lietuvos kariuomenė. Tokiomis progomis kaip ši trumpam sustojame, kad galėtume įvertinti ir

pasidžiaugti tuo, ką pasiekėme ir kur esame, tuo, jog švenčiame ne vieni, kad turime nemažai sąjungininkų, sąmoningą ir bendradarbiaujančią visuomenę, ir tuo, jog vis daugiau žmonių dirba, kad gyventi būtų saugu ir gera. „Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!“

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos bendruomenė 101-ąsias Lietuvos kariuomenės atkūrimo metines minėjo lapkričio 25 d. Vakarų sensacija tapo pristatytas premjerinis dokumentinis filmas apie partizanų vadą Adolfą Ramanauską-Vanagą. Filmą „Vanago portretas“ pristatė ir jo atsiradimo istoriją papasakojo filmo režisierius ir scenarijaus autorius Vytautas V. Landsbergis. „Džiaugiuosi galėdamas jauniems žmonėms, būsimiems karininkams, pristatyti šį filmą, kurį žiūrėti Karo akademija yra geriausia vieta, – kalbėjo režisierius. – Visi mes kovotoją Vanagą turime savo širdyje ir jis mums yra artimas. Todėl ir buvo įdomu stebėti jį filme, kiek jo yra mūsų gyvenime. Norėjosi netradicinio filmo, kuriame galėtume partizaną pamatyti jau iš dabarties žmogaus pozicijos.“

Susitikime taip pat dalyvavo ir pagrindinio vaidmens filme atlikėjas dailininkas Mantas Petravičius, kuris realiai Vanago portretą kūrė leidamasis su filmavimo grupe į tas vietas, kur slapstėsi ir kovojo partizanų vadas, skaitydamas jo dienoraščius ir taip domėdamasis jo gyvenimu. Be to, po filmo premjeros visi susirinkusieji turėjo galimybę nusifotografuoti prie Adolfo Ramanausko-Vanago portreto, kurį nupiešė Mantas Petravičius.

Džiugu, kad Akademijoje puoselėjamas mūsų tautos didvyrių – partizanų atminimas.

Stipriai, žvėrie!

Krn. Aivaras GIEDRAITIS, „Kariūno“ redakcinės kolegijos narys

2019 m. lapkričio 28 d. kalbinau IV kurso Oršos mūšio kuopos kariūną Eimantą RIMŠĄ, kuriam teko garbė dalyvauti aukšto lygio varžybose užsienyje, todėl visiems, manau, įdomu daugiau sužinoti apie jas ir šį sportininką.

▶ **Taigi, Eimantai, kokiose varžybose dalyvavai? Gal galėtumei apie jas trumpai papasakoti?**

Lapkričio viduryje Suomijoje (Tampere mieste) vyko Europos štangos spaudimo čempionatas. Sekėsi šiek tiek prasčiau, nei tikėjaisi. Nepaklusęs 202,5 kg svoris neleido užkopti ant nugalėtojų pakyls, todėl galutinėje įskaitoje, iškėlęs 190 kg svorį, likau ketvirtas.

▶ **Ar tokio masto varžybos tau pirmos?**

Jėgos sporto – taip. Lietuvos trikovės federacijos nuostatuose rašoma, kad tarptautinėse varžybose Lietuvai gali atstovauti atletai, kurie nacionalinėse varžybose užėmė pirmąją ar antrąją vietas. Lietuvoje štangos spaudimo rungtyje savo svorio kategorijoje jau turiu surinkęs visų spalvų medalius.

▶ **Šaunu! O kiek laiko truko pasiruošimas tokioms rimboms varžyboms?**

Sunku tiksliai pasakyti. Ko gero, savęs tobulinimas vyksta nuolat. Net kai baigiasi varžybų sezonas, vis tiek treniruojiesi ir iš visų jėgų stengiesi neprarasti formos. Bet pats griežiausias etapas prasideda likus porai mėnesių iki varžybų. Net kai tą dieną nesportuoji, turi elgtis kaip sportininkas. Turiu omenyje, kad masažai, užsiėmimai baseine, konsultacijos su treneriu vyksta nuolat, tad esi priverstas taip gyventi.

▶ **Ar turi išsikėlus tikslus 2020 m.**

Įvykdyti meistro meistriškumo normatyvą, Lietuvos trikovės ir Europos čempionatuose užimti prizinę vietą. Pagal jėgos sporte pasiektus rezultatus nustatomas meistriškumo normatyvas. Jeigu štangos spaudimo

rungtyje pavyktų iškelti 210 kg, tapčiau šio veiksmo meistru. Skamba kietai. (Šypsosi.)

▶ **Papasakok daugiau apie trikovę ir Europos čempionatą.**

Trikovę sudaro trys veiksmai: tūpimas su štanga, spaudimas nuo krūtinės ir štangos atkėlimas („mirties trauka“). O Europos čempionate turiu laimėti prizinę vietą iš principo. Čia jau kalbu nebe aš, o charakteris. Kad jausčiau pilnatvę ir pasitenkinimą, turiu kitąmet nuvažiuoti ir asmeniškai tam pačiam čekui „duoti į kaulus“, ir pasiimti, kas man priklauso. (Šypsosi.)

▶ **Eimantai, dažnai žmogui pritrūksta motyvacijos ir noro daryti tai, ką darome nuolatos, arba išbandyti kažką naujo. Kas tave motyvuja, kai pasidaro sunku?**

Sunkumas būna dvejopas: momentinis sunkumas ir centrinės nervų sistemos išsekimas. Momentinis – kai pasidaro fiziškai sunku čia ir dabar. Su tokiais sunkumais susiduriama kas-

dien, todėl sportininkams rekomenduojami tokie akimirkomis klausyti tinkamos muzikos. Ypač pabrėžiu „Linkin park“ ir „BA“. Nervų sistemos išsekimas – kai pavargsti emociškai nuo to, ką darai. Čia jau nebeįdeda „Linkin park“, todėl reikia kažko „stipriau“. Kiekvienas mano asmeniškai pažįstamas profesionalus sportininkas turi savo ramybės kempelį. Štai gerbiamas pasaulio rekordininkas, šių metų pasaulio jėgos trikovės vicečempionas, mano bičiulis Amandas Paulauskas nusiramina medituodamas. Turbūt keista įsivaizduoti 120 kg sveriantį vyrą, sėdintį sukryžiuotomis kojomis, užsimerkusį ir bandantį valdyti dėmesį. Bet tai padeda ir rezultatai tai liudija. O man labiausiai prie širdies – kultūrinė veikla. Esu didelis Oskaro Koršunovo ir M. Čiurlionio fanas. Kambaryje turiu įsirėminęs Edvardo Muncho „Šauksmą“.

▶ **O kaip dėl šūkių? Ar turi kokį nors moto, kuris atspindi tave ir tavo ryžtą?**

„Stipriai, žvėrie!“ (Didžiudamas ir pakeltu balsu ištaria.) Man jis ypatingas tuo, kad tai kreipinys į patį save ir priminimas sau, kad laikas sužadinti viduje surakintą žvėrį. Mūsų komandoje taip motyvuojame vienas kitą. Ypač mielai skamba, kai merginos viena kitą motyvuoja, sakydamos šitą frazę. (Šypsosi.)

▶ **Akivaizdu, jog esi nemažai pasiekęs ir žinai savo fizinius ir dvasinius poreikius. Galbūt dėl to esi kam nors dėkingas?**

Žinoma. Visada arčiausiai manęs stovi šeima. Maloniai stebina kariūnų, ypač kambariokų, palaikymas ir priminimas, kad turiu stengtis. Kai randu ant stalo paliktą papildomą maisto porciją, įtariu, kad tai jų darbas. Naudojuosi proga ir dėkoju savo draugei Saulei už visokeriopą paramą ir buvimą šalia visą laiką, kol vyksta pasiruošimas. Ji man patinka. Bet jūs jai to nesakykit... (Kukliai priduria.)

▶ **Grįžkime prie sporto. Jei reikėtų apibūdinti savo sporto šaką, kokiais trimis žodžiais tai padarytum?**

Pagarba. Atsidavimas. Laikas.

▶ **Eimantai, o kas tau asmeniškai yra sportas?**

Sportas man – savęs ieškojimas. Visada atrandu kažką naujo. Nauji žmonės, pojūčiai, patirtys, išbandymai ir t. t. Malonu tikrinti save stresinėse, neįprastose situacijose ir stebėti, kaip organizmas reaguoja. Patikėkit – suvirpa kojos, kai lipi ant pakyls ir matai išsigandusius artimųjų veidus...

▶ **Sutik, tai, ką jau esi pasiekęs, gali ne kiekvienas žmogus. Ar Lietuvos karo akademijoje sunku pasiekti tokių rezultatų? Gal galėtum patarti ką nors savo kolegoms ir kitų kursų kariūnams?**

Kai pradėjau studijuoti, Karo akademijoje nebuvo jėgos sporto trenerio. Buvau priverstas jo ieškoti už Akademijos ribų. Dabar esu Amando Paulausko auklėtinis. Bet sunkiausia tapti kurios nors jėgos sporto šakos atletu kariuomenėje dėl sporto kultūros skirtumų. Akademijoje ir apskritai kariuomenėje orientuojamasi į ištvermę ir treniruotes su savo svoriu. Sportas su štangomis man tikrai nepadeda

įveikti kliūčių ruožo ar išlaikyti kariūno fizinio pasirėngimo testo – KFPT. (Juokiasi.) Tai – viena iš priežasčių, kodėl kariai nėra motyvuoti kilnoti štangų. Kolegoms patarčiau nepamiršti būti savimi. Aistra pasirinktai sporto šakai yra stipresnė už kliūčių ruožą. Labai malonu matyti kaskart vis daugiau varžybų dalyvių, vilkinčių sporto aprangą, ant kurios puikuojasi užrašas „KARIUOMENĖ“.

▶ **O kaip dėl asmeninio gyvenimo, Eimantai? Ar yra jame kas nors, be ko negalėtumei gyventi?**

Be iššūkių. Tai, kas per lengva, tampa nuobodu ir pradeda erzinti.

▶ **Gal tada turi jau nusistatęs savo gyvenimo ir galbūt sporto tikslus?**

Kažkada vasarą su jėgos trikovės komanda „Priklausomi nuo sporto“ susibūrėme savaitgaliui Molėtuose. Ruo-

šėm maistą, deginomės, žaidėme tinklinį, šnekučiavomės ir kitaip maloniai leidome laiką. Žodžiu, įkūrėme trikovistų stovyklėlę. Vakare prie laužo surašėme lapeliuose savo svajones, tikslus, pomėgius ir pan. Skiltyje „Gyvenimo tikslai“ parašiau du esminius dalykus: bent jau trys vaikai ir eilėraščių rinkinys. Norint abu tikslus pasiekti, reikia aukščiausio lygio brandos, o į tai įeina visas, ką darau dabar: pasaulėžiūra, mąstymas, svajonės ir net sapnai. (Šypsosi.) Pastebėjote, tarp gyvenimo tikslų nėra sporto? Kodėl? Todėl, kad, mano nuomone, svarbiausia – būti dvasiškai stipriam. Raumenis užauginti lengviau nei stiprų charakterį, turėti tvirtą nuomonę, saikingai – išdidumo, būti principingam.

▶ **Dėkoju, Eimantai, už mums skirtą laiką ir išsakytas mintis. Linkiu tau pasiekti tikslus, kuriuos esi išsikėlęs. Stipriai, žvėrie!**

▲ Lietuvos savo svorio štangos spaudimo čempionate Alytuje. Kairėje krn. Morta Janutėnaitė

Pirmakursių ruduo gausus išvykų

Krn. Vytautas JANULIONIS, krn. Paula LIŠAUSKAITĖ

Pirmakursiams, Kariūnų bataliono Saulės mūšio kuopos kariūnams, šiemet įstojuosims į Lietuvos karo akademiją, greta karinio rengimo ir universitetinių studijų buvo pasiūlyta turtinga šalies istorijos pažinimo programa – per du mėnesius, surengus tris įsimintinas pažintines išvykas, jie apžiūrėjo nemažai Lietuvos lankytinų objektų.

Debesuotą spalio 18-osios rytą pirmo kurso kariūnai, vadovaujami kuopos vado vyr. ltn. Pauliaus Balsio ir št. srž. Elenos Vaškienės, išvyko į ekskursiją, kurios metu buvo numatyta aplankyti keturis kariams svarbius objektus – Karinių oro pajėgų (KOP) Aviacijos bazę Šiauliuose, Nepriklausomybės kovose žuvusių savanorių kapus Radviliškyje, Lietuvos partizanų bunkerį Minaičiuose ir Saulės mūšio, kurio vardu pavadinta IV kuopa, menamą vietą. Pirmakursius kelionėje lydėjo, savo istorijos žiniomis dalijosi ir į smalsuolių klausimus atsakė du mokslininkai.

Pirmausia apsilankėme Aviacijos bazėje Zokniuose. Čia pirmakursiai apžiūrėjo naikintuvus F-16, su šių orlaivių dalimis ir veikimo principu juos

supažindino belgų kariai. Anot kariūno Vitalijaus Tyščuko, „naikintuvai iš arti atrodė įspūdingai, buvo įdomu juos pamatyti paruoštus pakilti ir apginkluotus. Bazėje sužinojau be galo daug faktų apie lėktuvo komplektaciją, techninius duomenis. Labai džiaugiuosi turėjęs galimybę čia apsilankyti!“

Prisiminti viduramžiai

Kita, bene svarbiausia, apžiūrėti numatyta vieta buvo memorialas Saulės mūšiui atminti, įrengtas Jauniūnų kaime Joniškio rajone. Būtent šio istorinio mūšio vardu pavadinta mūsų kuopa! Saulės mūšis, įvykęs 1236 m., parodė lietuvių ir žemaičių vienybę ir stiprybę, kuri padėjo įveikti galingą Kalavijuočių ordiną. Kartu su ekskursantais į kelionę leidėsis Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto vyresnysis mokslų darbuotojas, docentas dr. Gintautas Zabiela papasakojo apie šio žymaus mūšio ypatybes ir eigą, parodė paminklinį akmenį.

Kariūnė Jurgita Tukalytė pasidalijo savo įspūdžiais:

▼ Minaičiuose prie memorialo 1949 m. Lietuvos partizanų vadų suvažiavimui atminti

„Kai sužinojau, kad vyksime į Saulės mūšio vietą, nudžiugau, kadangi mūsų kuopa pavadinta šio mūšio vardu. Kai čia atvykome, nustebome, nes tai buvo atviras laukas, tačiau visi puikiai žinojome, kad jis simbolizuoja didžiulę pergalę. Ši ekskursija man leido įsigilinti į praeities kovas dėl savo krašto, įvertinti to meto žmonių užsispyrimą, norą ir ryžtą kovoti.“

Saulės mūšį gaubia narsių Lietuvos karžygių kovos istorijos, legendos. Anot doc. dr. G. Zabielos, „Jauniūnai Lietuvoje žinomi kaip Saulės mūšio (1236 m. rugsėjo 22 d.) vieta. Nors materialinių įrodymų, kad šis mūšis įvyko būtent čia, nesurinkta, o pati vieta dabar primena apleistą statybą. Jaunieji kariūnai rikiuotės žingsniu nužygiavo prie kuklaus akmens, kurį atidengus kadaise ši vieta tapo memorialine.“

Sustoję glaudžiu ratu kariūnai iš klausė paskaitą apie XIII a. lietuvių ir kitų baltų genčių karybos ypatumus, ginkluotę ir, be abejo, apie patį mūšį. Susidomėjimas buvo didelis, pasipylė klausimai apie to meto kariavimo taktiką, karių parangą ir kitus panašius dalykus, ką žvelgiant iš XXI a. pozicijų labai sunku įvardyti – tokia tolimesnė epocha. Tačiau būtent čia, simbolinėje Saulės mūšio vietoje (tikrosios galbūt taip niekada ir nerasime), būsimieji krašto gynėjai ir pajuto tą praeities milžinų dvasią – juk protėvių žygdarbiai neužmiršti. Šią mintį įkūnijo ir likusi ekskursijos dalis – ir paminklas kovose su bermontininkais žuvusiems savanoriams Radviliškio kapinėse, ir partizanų bunkeris Minaičiuose.

Partizanų takais

Trečioji ekskursijos dalyvių stotelė buvo senosios Radviliškio kapinės, kuriose palaidoti 1918–1920 m. Nepriklausomybės kovų dalyviai. Juos kariūnai pagerbė tylos minute, padėjo gėlių vainiką.

Paskutinė išvykos metu aplankyta vieta – Radviliškio rajone esantys Minaičiai. Vykstant į 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio deklaracijos (LLKS) pasirašymo vietą, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Mokslų centro vyresnysis mokslų darbuotojas dr. Darius Juodis papasakojo kariūnams apie antisovie-

tinės partizanų kovos vienijimo darbus, bendros vadovybės kūrimą, kodėl tik 1949 m. ir būtent dabartiniame Radviliškio rajone pavyko vienijimo siekius įgyvendinti. Prie atstatyto partizanų bunkerio ir šalia įrengtos ekspozicijos buvo kalbama apie partizanų vadų susitikimo 1949 m. vasario mėnesį detales. Kariūnai pagerbė LLKS deklaracijos signatarus prie jiems skirtą paminklo. Pasak dr. D. Juodžio, kariūnų klausimai rodo jų neabejingumą mūsų krašto istorijai.

Mintimis apie partizanų veiklą pasidalijo ir Saulės mūšio kuopos vadas vyr. ltn. P. Balsys:

„Aš manau, kad partizanų veikla svarbi ne tik kariūnams, bet ir kiekvienam Lietuvos piliečiui. Blogai, kad ne visi mūsų tautiečiai suvokia, jog partizaninis judėjimas toks, koks buvo įteisintas 1949 m. vasario 16 d., – Lietuvos valstybingumo tąsa. Liūdna, bet tai, kad mūsų tauta ganėtinais santūriai ir tyliai mini partizaninio judėjimo pradžią, tebėra ilgos sovietinės priespaudos padarinys. Pusę amžiaus lietuviai gyveno veikiami kasdienio ideologinio komunistų partijos melo – partizanai tada buvo vadinami banditais. Propagandinė komunistų melo mašina formavo lojalų sovietinį pilietį, kurio mankurto atmintis būtų paranki šiai partijai. Deja, bet posovietiškas vis dar gyvas mūsų visuomenėje. Mes turime suvokti, kad partizaninis judėjimas buvo Lietuvos valstybingumo tąsa itin nepalankiomis sąlygomis. Partizanų vadai, Minaičių kaime pasirašę deklaraciją, man yra didesni herojai už vyrus, turėjusius gana patogias sąlygas pasirašyti 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės Aktą. Nė vienas iš Minaičių deklaracijos pasirašiusių nemirė savo mirtimi – visi jie žuvo dėl laisvos Lietuvos. Mes turime didžiulius, kad atsirado žmonių, kuriems Lietuva buvo didesnė už mirties baimę, brangesnė už gyvybę. Viliuosi, kad vieną dieną mūsų skausmingų ir ilgesingų partizanų dainų lobyną papildys garbės ir pasididžiavimo giesmės Lietuvos didvyriams.“

Šalia Akademijos

Šalia Akademijos

Gūdžių lapkričio 16 d. Saulės mūšio kuopos kariūnai kartu su Lietuvos karo akademijos Humanitarinių

▲ Radviliškio kapinėse pagerbtas Nepriklausomybės kovų savanorių atminimas

mokslų katedros docentų dr. Manvydu Vitkūnu ir karo istoriku, atsargos mjr. Gintautu Jakščiu leidosi į trumpą, bet labai turiningą pasivaikščiavimą po artimiausias Akademijos apylinkes – Antakalnį ir Žirmūnus. Aplankėme keturis objektus: Antakalnio kapines, Sapiegų rūmus, Šv. Petro ir Povilo bažnyčią ir Tuskulėnų rimties parką.

Antakalnio kapinės įkurtos XIX a. Iš pradžių jose daugiausia laidoti kariai, o vėliau atsirado vietos ir pasauliečiams. Čia atgulė amžinojo poilsio daug žymių Lietuvos žmonių – rašytojų, aktorų, inžinierių ir kitų sričių atstovų, taip pat prezidentas Algirdas Mykolas Brazauskas. Šiose kapinėse ilsisi įvairių XIX ir XX a. karinių konfliktų aukos, tarp jų ir Lietuvos kariai, partizanai (neseniai čia perlaidoti Adolfo Ramanausko-Vanago, Antano Kraujelio-Siaubūno palaikai). Nuo dramatiškų 1991 m. sausio įvykių Antakalnio kapinėse įkurtas svarbiausias naujausių laikų Lietuvos laisvės gynėjų panteonas. Kariūnai Antakalnio kapinėse pagerbė Sausio 13-osios didvyrius, uždegė žvakes.

Tešiant ekskursiją buvo labai naudinga daugiau sužinoti apie miesto istoriją klausantis įdomaus ir įtaigaus

karo istorikų pasakojimo apie Antakalnio istorinę raidą, Sapiegų rūmus ir teritoriją, kurioje dabar įsikūrusi mūsų Akademinė. Teko aplankyti ir vieną įspūdingiausių mūsų šalyje kultūros paveldo objektų – XVII a. baroko architektūros perlu vadinamą Šv. Petro ir Povilo bažnyčią, kurios fasadą puošia lotyniškas užrašas *Regina pacis funda in pace* („Taikos Karaliene, stiprink mus taikoje“). Krn. Martynui Steponeiui didžiulį įspūdį paliko pastato architektūra, be galo turtinga interjero puošyba. „Dabar dar geriau suvokiu, ką gali padaryti žmogus, turintis didingą tikslą“, – sakė kariūnas.

Taip pat apsilankėme Tuskulėnų rimties parke. Šis gražus dvaras tapo sovietinių okupantų brutalumą ir žiaurumą liudijanti vieta. Čia 1944–1947 m. slapta buvo užkasti NKGB (MGB) vidaus kalėjime vykdančios mirties bausmę nužudyti žmonės. Kariūnai apžiūrėjo muziejaus eksponatus, susipažino su nuteistųjų istorijomis, tyliai pagerbė žuvusiųjų atminimą kolumbariume.

Viešnage Klaipėdoje

Lapkričio 29 d. Saulės mūšio kuopos kariūnai, lydimi kuopos vado vyr. lt. P. Balsio ir št. srž. E. Vaškienės, išvyko į Klaipėdą. Kelionės tikslas – apsilankyti Lietuvos karinių jūrų pajėgų (KJP) Karo laivų flotilėje ir Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje.

Pirmiausia užsukome pas karo jūrinių laivų „Žemaitis“ ir priešmininį laivą „Skalvis“. KJP kariai papasakojo apie jų ypatybes, valdymą, ginkluotę, aprodė laivų vidų.

Savo įspūdžiais apie šią išvyką pasidalijo kariūnas Mantas Kairys: „Aš dar 2016 m. atlikau privalomąją 9 mėnesių tarnybą Karinėse jūrų pajėgose. Dabar turėjau progą ne tik ją prisiminti, bet ir sužinoti daugiau apie planuojamą KJP struktūros plėtrą ir galimus naujus pirkimus. Apžiūrėję laivus, iš klausėme informatyvią paskaitą apie Lietuvą kaip jūrinę valstybę.“

Klaipėdoje kariūnai buvo pakviesti į Lietuvos aukštąją jūreivystės mokyklą. Ji kariūnus sužavėjo modernumu, įdomiu interjeru, itin maloniais dėstytojais ir studentais. Pirmakursiai buvo supažindinti su studijų programa ir tvarka, baigusiujų galimybėmis, išbandė laivo simulatorių, apsilankė dirbtuvėse.

Kariūnas Ignas Mačiulaitis sakė: „Ši išvyka man paliko didžiulį įspūdį, nes turėjau puikią progą iš arčiau susipažinti su studijų programomis ir jūreivystės mokyklos auklėtinių perspektyvomis, apžiūrėti mokyklos infrastruktūrą ir naujausią mokymo įrangą. Jau prieš išvyką mažiau apie galimybę ateityje tarnauti Karinėse jūrų pajėgose, tad džiaugiuosi, kad dabar motyvacija dar labiau išaugo.“

Kariūnams ši ekskursija Klaipėdoje buvo itin informatyvi ir naudinga, o galvojantiems apie tarnybą Karinėse jūrų pajėgose suteikė įkvėpimo dar labiau stengtis mokytis, kad baigus studijas galėtų tapti KJP kolektyvo dalimi.

Saulės mūšio kuopos kariūnai nekantriai laukia naujų išvykų į svarbiausias Lietuvos istorines vietas ir kariuomenės dalinius.

▶ Pažintis su Karinėmis jūrų pajėgomis

Krn. Vytauto Janulionio ir krn. Paulos Lišauskaitės nuotraukos

Kariūnai gynėsi nuo kibernetinių atakų

Prof. dr. Aušrius JUOZAPAVIČIUS

2019 m. lapkričio 20-ąją Lietuva buvo atsidūrusi ant bedugnės krašto. Keletą dienų prieš tai Nacionalinis kibernetinio saugumo centras (NKSC) gavo pranešimų apie padažnėjusius bandymus prisijungti prie energetikos įmonių kompiuterių tinklų. Tada viešojoje kompiuterių pažeidimų duomenų bazėje *exploit.db* pasirodė patobulinto metodo aprašymas, kaip apeiti neseniai *Microsoft* įdiegtą apsaugos nuo *BlueKeep* atakų (*BlueKeep* šiuo metu leidžia įsibrauti į visus *MS Windows* kompiuterius, kuriuose naudojamas *Remote Desktop Connection* nuotolinio prisijungimo būdas) atnaujinimą.

Lapkričio 19 d. naktį trumpam sutriko elektros tiekimas rytinėje Lietuvos dalyje. Energijos skirstymo operatorius centrinio pulto Vilniuje valdymo teisę perdavė atsarginiam valdymo centrui Kaune, tačiau tuo metu dingo ryšys su daug elektros perdavimo pastočių ir iškilio grėsmė, kad bet kurią akimirką gali nutrūkti elektros tiekimas visoje Lietuvos teritorijoje. Vieninteliu patikimu elektros energijos šaltiniu trumpam tapo Kauno hidroelektrinė, kuri apie 11 val. ryto NKSC perdavė pranešimą, kad jos tinklo apsaugos sistema aptiko kenkėjiškos programos pėdsakų, todėl kompiuterių tinklas gali būti sukompromituotas iš vidaus.

NKSC iš karto kreipėsi į Krašto apsaugos ministeriją, kuri, įvertinusi riziką, nutarė suaktyvinti specialiąsias kibernetinio saugumo pajėgas. Pirmiausia reagavo Lietuvos kariuomenės (LK) Ryšių ir informacinių sistemų batalionas (RISB). Jis iškvietė visus aktyviojo rezervo karius (kibernetinio saugumo specialistus, kurie dirba įvairiose Lietuvos įstaigose – bankuose, informacinių technologijų įmonėse). Tuo pat metu į Lietuvą ėmė rinktis Europos greitojo reagavimo kibernetinio saugumo būrio nariai – iš Briuselio atskrido du lietuviai, iš Lenkijos, Nyderlandų ir Rumunijos taip pat atvyko iškviešti specialistai. Prie elektrinės sistemų jie spėjo prisijungti kaip tik laiku, nes lapkričio 20 d. prasidėjo tikras kibernetinis karas dėl Lietuvos elektros energijos įmonių kompiuterių tinklų.

Pagal tokį scenarijų Karo akademijoje prasidėjo tarptautinės kibernetinio saugumo pratybos „Gintarinė migla 2019“. Jose dalyvavo daugiau kaip 130 „hakerių“ – kibernetinių įsilaužėlių. Dalis jų, t. y. „puolėjai“ iš Lietuvos ir JAV, sudarė Raudonųjų komandą (*Red team*), o kiti buvo suskirstyti į aštuonias Mėlynųjų – „gynėjų“ – komandas (*Blue team*). Viena komandų iš tikrųjų buvo sudaryta iš LK RISB karių – kibernetinio saugumo specialistų, kita – realiai veikianti Europos greitojo reagavimo komanda (PESCO), įkurta Lietuvos iniciatyva, kuriai šiuo metu vadovauja lietuviai.

PESCO komandai tai buvo pirmoji treniruotė, nes šios pajėgos dar tik kuriamos, todėl komandos nariai net nebuvo vienas kito matę. Į pratybas atvyko gausus būrys JAV Pensilvanijos karinių oro pajėgų ir Nacionalinės gvardijos kibernetinio saugumo specialistų, Sakartvelo ir Ukrainos komandos, keletas Lietuvos kritinės infrastruktūros įmonių (elektrinių, geležinkelių) komandų.

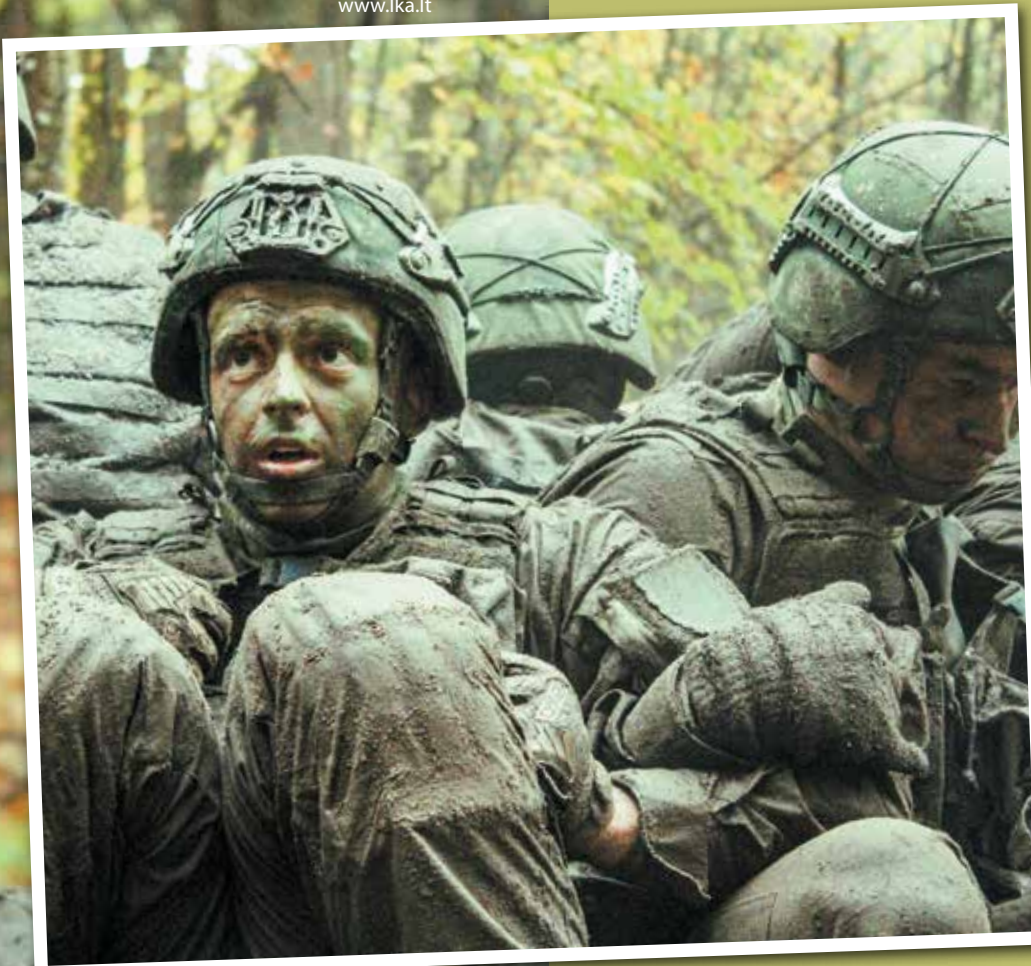
Šios kibernetinio saugumo pratybos pasižymėjo ne tik tuo, kad vyko Lietuvos karo akademijos teritorijoje, bet ir tuo, kad pirmą kartą „gynėjų“ komandoje dalyvavo du jos kariūnai – trečio kurso Gynybos technologijų vadybos programos studentai Lukas ir Mintautas, pasirinkę šios programos kibernetinio saugumo specializaciją. Jie kovojo jungtinėje komandoje kartu su Vilniaus universiteto studentais. Pratybų organizatorius ši komanda

sužavėjo tuo, kad studentai kautynių įkarštyje sugebėjo aptikti Raudonųjų komandos tarnybines stotis (*web server*) ir joje rado kai kurių atakų aprašymus, taip pat parengtus puolimo įrankius.

Šį kartą po intensyvių 5 dienų veiksmų „gynėjams“ pavyko atremti visas kibernetines atakas, ir energijos operatorius vėl perėmė valdymo iniciatyvą. Tačiau žvalgyba pranešė, kad *Dark Web* jau yra užuominų apie kitą didelį kibernetinį puolimą, planuojamą 2020 m. rugsėjo mėnesį. Lietuvos karo akademijos kariūnai, studijuojantys pagal Gynybos technologijų vadybos programą, jau pradėjo jam ruoštis.

O visiems kitiems šia proga norime patarti – nepamirškite kartais pakeisti savo slaptažodžius ir laiku atnaujinkite kompiuterių operacines sistemas. Beje, *BlueKeep* ataka – labai rimtas iššūkis!

Pirmakursių krikštynos – nemenkas iššūkis

Krn. Vytautė KUPČIŪNAITĖ,
krn. Paula LIŠAUSKAITĖ

Š. m. spalio 7–10 dienomis vyko kasmetinės Lietuvos karo akademijos tradicija tapusios I kurso kariūnų krikštynos. Tų dienų, kai pirmakursiai tampa „tikraisiais“ kariūnais, o antrojo kurso kariūnai – jų „krikštatėviais“, ko gera, nepamiršta nė vienas baigęs Karo akademiją kariškis. Krikštynos – bene laukiamiausias ir įsimintiniausias įvykis pradedančiam savo karjerą Lietuvos kariuomenėje pirmakursiui.

Šios krikštynos buvo visą savaitę trukęs fizinis ir psichologinis Akademijos naujokų išbandymas, suteikęs pirmakursiams komandinės dvasios pojūtį – „dėžučių saugojimas“, geriausio būrio rinkimai ir orientacinės varžybos bei baigiamoji išvyka į Vanaginės mišką pareikalavo nuolatinio bendradarbiavimo, užsispyrimo, motyvacijos bei visiškai įtikino, jog Karo akademija – ne silpniesiems.

Jau pirmąją krikštynų dieną kiekvienas krikštijamas skyrius iš savo „krikštatėvių“ gavo paslaptinę „dėžutes“, kurias turėjo akylai saugoti visą parą, o nepavykus jų išsaugoti, privalėjo jas įvairiausiais būdais „išsi-pirkti“ – pašokti ar net paruošti vaidinimą. Nėgana to, kariūnai, pasitelkę kūrybinį mąstymą, sugalvojo, kaip savašias „dėžutes“ apsaugoti. Įspūdingai dalijasi 191 būrio kariūnas Rokas Jarutis: „Bene giliausiai į atmintį įsirėžė „dėžučių saugojimas“. Įdomu buvo stebėti, kaip pirmomis dienomis kolėgos įrenginėjo aliarmo sistemas: ant savo kambario durų rankenos padėdavo puodelį su šaukštu, naudodavosi mobiliosiomis aliarmo sistemų programėlėmis ir pan. Daugiausiai sunkumų kėlė kasdienės rytinės mankštos. Jos, mano manymu, pareikalavo

didžiausio komandinio darbo, kadangi „dėžutes“ nešti bėgant buvo nepatogu, fiziškai nelengva, tačiau smagu tai, jog per visą krikštynų laiką vieni kitiems padėjome.“

Antradienį pirmo kurso kariūnų laukė dar vienas išbandymas – geriausio būrio rinkimai. Tam, kad būtų suteiktas geriausio pirmakursių būrio vardas, reikėjo profesionaliausiai įveikti keturias komandinės užduotis: atlikti prisitraukimus, estafetę, virvės traukimą bei išgelbėti sužeistąjį. Geriausio būrio vardą pelnė trečiojo būrio kariūnai.

Kitą dieną pasitelkę savo žinias apie Karo akademiją (jos vadovybę ir istoriją) kariūnai dalyvavo protmūšyje bei sutelkę visas fizines jėgas – Akademijos teritorijoje vykusiose orientacinėse varžybose, kurios nustebino originaliomis užduotimis: žvakės užpūtumu rėkiant, imitaciniu minų lauku, kliūčių ruožu. Užduočių neįvykdę ar suklydę pirmakursiai turėjo atlikti įvairias „bausmes“, t. y. pasakoti anekdotus ir pan.

Paskutinąją krikštynų dieną (ketvirtadienį) kariūnų laukė galutinis išbandymas – komandinės užduotys Vanaginės miške. „Pagrindinis krikštynų akcentas buvo apsilankymas miške. Purvo ir lietaus nepabūgau, tačiau atsispaudimai ir kiti fiziniai pratimai nemenkai išvargino. Užduotys buvo be galo įdomios, jos pareikalavo drauge siekti bendro tikslo – dirbome kaip vienas kumštis, nuolat palaikėme vienas kitą“, – sakė kariūnas R. Jarutis. Išties, antrakursių parengtos užduotys, tokios kaip užterštos zonos įveikimas, kodų ir kitos svarbios karinės informacijos išiminimas, prieštankinių minų paieška ir sunkvežimio tempimas, pirmakursius „išbandė“ tiek fiziškai, tiek psichologiškai, tačiau visi kariūnai sėkmingai įveikė kliūtis.

Krikštynos pirmakursiams buvo nemenkas iššūkis, pareikalavęs dvasinės stiprybės ir fizinių jėgų. Šį iššūkį padėjo įveikti pagrindinė jaunuolių stiprybė ir nematoma jėga – komandinė dvasia. Įspūdingą renginį vainikavo gražios tradicijos: Akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius antrakursių „pakrikštytiems“ kariūnams įteikė laipsnius, o paskutinis krikštynų vakaras neprailgo dalijantis įspūdingais prie karštos arbatos puodelio.

Jonas Noreika – *Generolas Vėtra*

Krn. Povilas MASIONIS

Prieš 109 m., 1910 m. spalio 8 d., Šiaulių aps., Pakruojo vls., Šukonių k., gimė tarpukario Lietuvos karininkas, žurnalo „Kariūnas“ 1937 m. redaktorius, antinacistinio ir antisovietinio pogrindžio dalyvis Jonas Noreika, slapyvardžiu Generolas Vėtra. Paminėdamas neseniai praėjusią šio garbaus žmogaus gimimo dieną, norėčiau pasidalinti tam tikrais faktais ir įžvalgomis apie jo didingą ir patriotišką gyvenimą.

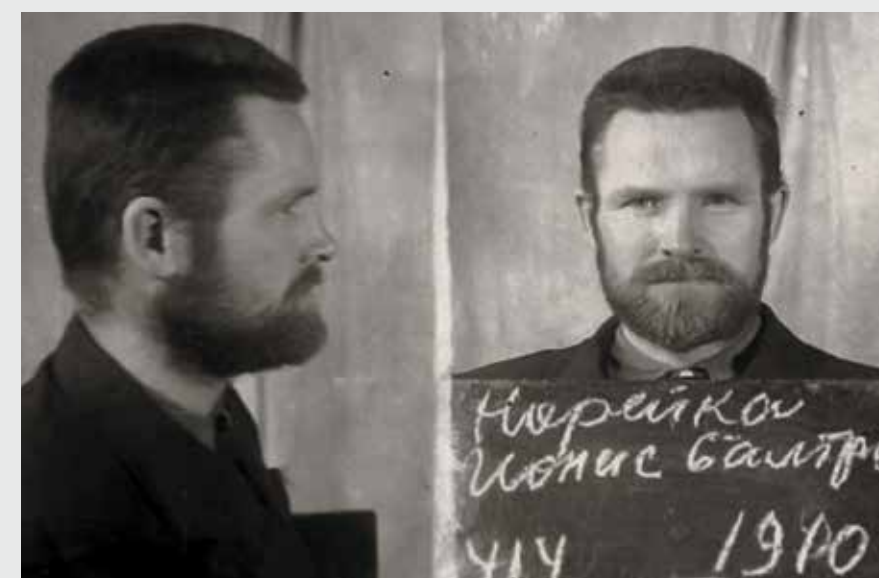
▲ Jonas Noreika su žmona

Būsimasis Lietuvos didvyris savo mokslus pradėjo eiti 1917 m. pradinėje mokykloje, kurią baigęs, nuo 1921 m. iki 1929 m. mokėsi Šaulių gimnazijoje. Mokyklos laikais jis buvo aktyvus Skautų brolijos bei kitų jaunimo organizacijų narys. Baigęs gimnaziją, tais pačiais 1929 m. įstojo į Pirmojo Lietuvos Prezidento karo mokyklą Kaune

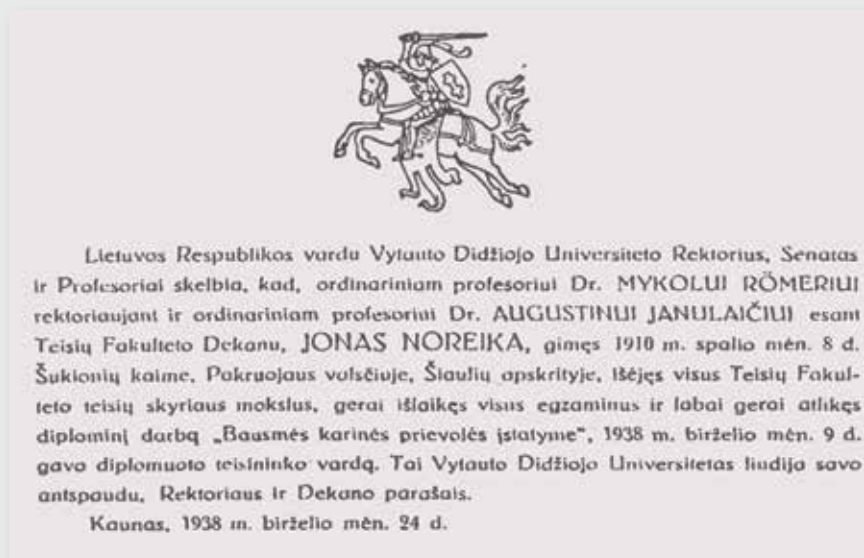
ir 1930 m. lapkričio 13 d. priėmė kariūno priesaiką, kurios, žinoma, laikėsi iki gyvenimo pabaigos. 1931 m. jis sėkmingai Karo mokyklą baigė.

Jonas Noreika pradėjo savo tarnybą 7-ajame Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio pulke Klaipėdoje. 1933 m. palikęs karinę tarnybą, suprato, kad turi potraukį į mokslus, todėl

Kauno Vytauto Didžiojo universitete pradėjo studijuoti teisę. Reikia paminėti, jog Generolas Vėtra turėjo talentą rašyti ir būdamas 23-ųjų 1934 m. jis parašė istorinį romaną „Penki broliai“, kuriame atsispindi to laikmečio Lietuvos paveikslas. 1935 m., nenutraukęs mokslų, jis sugrįžo į karinę tarnybą, o 1936 m. Lietuvos Respublikos Pre-

▲ Jonas Noreika KGB kalinys

zidentas Antanas Smetona suteikė Jonui Noreikai leitenanto laipsnį. Tais pačiais 1936 metais jis vedė Antaniną Krapavičiūtę, o po kelerių metų jiems gimė vienintelė dukrelė Dalia. Vėliau 1938–1939 m. J. Noreika dirbo Lietuvos kariuomenės teismo sekretoriaus padėjėju. Tuo metu jis aktyviai bendradarbiavo karinėje spaudoje ir redagavo Karo mokyklos žurnalą „Kariūnas“. Be to, rašė publicistinius straipsnius į periodinius „Kariūno“, „Kardo“, „Kario“, „Lietuvos aidas“ leidinius. Už 1939 m. žurnale „Karys“ išspausdintus rašinius laimėjo žurnalo įsteigtą literatūrinę premiją. 1939 m. gavo kapitono laipsnį. 1940 m. už apybraižas „Trys Velniai“, „Išpirkta

kaltė“, „Laimė“ gavo Lietuvos kariuomenės vado premiją. Tuo metu Jonui Noreikai atrodė, jog gyvenimas yra sėkmingas ir kupinas vilčių, bet 1940 m. birželio mėnesį, Lietuvoje prasidėjus Sovietų okupacijai, jis buvo išleistas į atsargą. Tuomet supratęs jam gresiantį pavojų J. Noreika pasitraukė į pogrindį.

1940 m. rudenį J. Noreika išvažiavo į Žemaitiją, kur tapo vienu iš rezistencijos vadovų. Svarbiausiu pasipriešinimo centru tapo Plungės valsčiaus Mardosų gyvenvietė. Vokietijos–SSRS karo išvakarėse J. Noreika Mardosų kaime sutelkė sukilėlių būrį. Dalyvaudamas 1941 m. Birželio sukilime jis nuginklavo grupę besitraukiančios

SSRS kariuomenės karių. Rugpjūčio 3 d., nacių okupacijos pradžioje, Lietuvos laikinosios vyriausybės jis buvo paskirtas Šiaulių apskrities viršininku. Vadovaudamas Šiaulių apskrčiai jis turėjo galimybę tapti slaptai veikusio Lietuvių fronto Šiaulių ir Mažeikių skyrių vadovu. Tuo metu J. Noreika prisidėjo ir prie kultūrinės rezistencijos, kurios idėjos buvo skleidžiamos mokyklose, kuravo įvairius kultūros renginius. Atrodytų keista ir neįtikima, bet tokiu įtemptu mūsų Tėvynei laikotarpiu jam pavyko gauti leidimą Lietuvių meno ir mokslo centrui įkurti, o 1942 m. rudenį Kaune jis sugebėjo įsteigti Lietuvos antinacinio pasiprie-

▲ Paminklinis akmuo J. Noreikai Šukioniuose (Pakruojo r.)

šinimo bendriją, pavadintą Lietuvių vienybės sąjūdžiu.

1943 m. vasario 23 d. už vokiečių civilinės valdžios įsakymų nevykdymą ir tendencingą straipsnį apie pažintinę kelionę po Vokietijos „rojų“ J. Noreika buvo suimtas slaptosios nacistinės Vokietijos policijos gestapo. Nuo 1943 m. kovo iki 1945 m. sausio su lietuvių inteligentais Baliu Sruoga, Stasiu Yla kalėjo Štuthofio koncentracijos stovykloje. 1945 m. Raudonajai armijai išlaisvinus Štuthofio kalinius, J. Noreika SSRS karinės valdžios buvo sulaikytas Rytų Prūsijoje, tikrintas NKVD filtraciniuose punktuose Rytų Vokietijoje. 1945 m. gegužės 5 d. mobilizuotas į SSRS kariuomenę, kurioje privalėjo tarnauti eiliniu.

1945 m. lapkritį J. Noreika grįžo į Vilnių, įsidarbino Mokslų akademijoje juriskonsultu ir pradėjo ieškoti ryšių su antisovietiniu pagrindu. Supratęs, kad daugelis antisovietinio pagrindo grupių veikia atskirai, nusprendė jas suvienyti. 1946 m. pradžioje su bendraminčiais įkūrė Lietuvos Tautinę Tarybą, pasirinkdamas slapyvardį Generolas Vėtra. Tuo metu įkurta Taryba intensyviai ruošėsi sukilimui, kurį buvo

numatyta surengti, kai tik prasidės laukiamas, bet taip ir neįvykęs Sovietų Sąjungos ir Vakarų valstybių karas. Tuomet buvo leidžiamos instrukcijos, atliekamas konkretus organizacinis darbas: planuojamos kurti karinės apygardos, ryšių su jomis sistema.

Deja, 1946 m. kovo 16 d. J. Noreika buvo suimtas. Lapkričio 22 d. Karininis tribunolas, posėdžiavęs Vilniuje, paskyrė J. Noreikai negailestingą bausmę – sušaudyti. Nuosprendis įvykdytas 1947 m. vasario 26 d. MGB pastato rūsyje. J. Noreikos ir dar šešių tą naktį nužudytų kalinių kūnai užkasti Tuskulėnų dvaro teritorijoje.

1997 m. J. Noreika-Generolas Vėtra apdovanotas Vyčio Kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinu (po mirties), o minint 50-ąsias jo žūties metines, Vilniuje, prie Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos pastato, jam buvo atidengta memorialinė lenta (Džiugu, jog memorialinės lentos nuėmimo ir sugrąžinimo atgal istorija sukėlė ne tik liūdesio ir apmaudo, bet ir pasididžiavimo jausmą savo tautiečiais, kurie neliko abejingi ir sugrąžindami nukeltą atminimo lentą įrodė, jog Lietuvos didvyriai išliks mūsų atmintyje.). Bū-

damas tikras mūsų Tėvynės patriotas J. Noreika svajoto parašyti prisiminimų knygą apie Lietuvą. 1946 m. sovietų saugumo požemyje kalėjimo kameros draugams jis atmintinai skaitė savo būsimos knygos fragmentus. Kartu su juo kalėjęs Jonas Verseckas prisimena šiuos Generolo Vėtros skausmo ir prasmės kupinus žodžius: „Mielas skaitytojau, užvertęs paskutinį šios mano prisiminimų knygos lapą, prašau, kur begyventum, aplankyk Vilnių. Eidamas sustok prie sovietų saugumo pastato, pažvelk į grotomis išraizgytus langus ir prisimink, kad čia buvo kalinami, tardomi, kankinami ir žudomi tos pačios motinos – Tėvynės Lietuvos – dukros ir sūnūs, iš jų ir aš – šios knygos autorius – Jonas Noreika.“

Taigi, tarpukario Lietuvos karininkas, diplomuotas teisininkas ir vienas žymiausių Lietuvos pasipriešinimo okupantams iniciatorių Jonas Noreika-Generolas Vėtra yra didis žmogus, kuris paaugojo savo gyvybę dėl savo Tėvynės – brangios Lietuvos. Dėl to kiekvienas žmogus, vertindamas šią asmenybę, privalo suprasti, kad istorijos neištrinsi, nes didvyriai nemiršta...

„Kariūno“ redakcinės kolegijos nario krn. Povilo Masionio paprašytas, krn. Žygimantas Kaminskas sutiko pasidalyti savo didelį išpūdį paliekančia patirtimi.

Jau daugiau kaip ketverius metus esu Palangos vandens motociklų klubo gelbėjimo tarnybos savanoris. Kiekvienas vasaros sezonas man būna vis kitoks dėl ne tik gerų, bet ir skaudžių patirčių. Čia išmokau puikiai valdyti vandens motociklą. Aišku, tai pareikalavo daug pastangų ir laiko. Net ir įgijęs pakankamai įgūdžių, plaukdamas neišvengsi netikėtų traumų, nes bet kada gali nukristi nuo šios transporto priemonės ar apsiversti banguotoje jūroje. Be to, negali nuvilti ir gelbėtojų komandos, kuri tikisi, jog visada, kad ir kokia audringa būtų jūra, atsukbėsi į pagalbą. Dėl to ir stengiesi nedvejoji. Bet svarbiausia – žinai, kad kažkur vandenyje reikia tavo pagalbos skęstančiam žmogui, kuris iš paskutiniųjų laikosi jo paviršiuje.

Itin giliai man į atmintį įsirėžė šių metų rugpjūčio pradžioje įvykusi nelaimė. Tą dieną skendo net 4 poilsiautojai ir dar 2 gelbėtojai prireikė fizinės pagalbos. Kai išgirdau jų visureigio sirenos garsus, buvau paplūdimyje.

Nedvejojau, šokau ant vandens motociklo ir nulėkiau kryptimi, kuria nurokė gelbėtojų džipas. Nuplaukęs nuo kranto, vandenyje pamačiau berniuką ir moterį. Berniukas šaukė: „Padėkit mano mamai!“ ir „Mama, mama!“ Šie žodžiai tiesiog smigo man į širdį. Berniuką užtraukiau ant vandens motociklo, dar bandžiau padėti ir jo mamai, bet bangos buvo per didelės ir teko grįžti į krantą. Palikęs vaiką krante, grįžęs į tą pačią vietą, moters neberadau, bet šalia pastebėjau dar kelis skęstančius žmones, kurie vos laikėsi ant gelbėjimo plūdės. Greitai vieną po kito ištraukiau ten buvusius poilsiautojus ir gelbėtojus.

Grįžus į krantą dingtelėjo mintis, kad moters jau neberasime, bet šalia esantys poilsiautojai pradėjo šaukti, jog vandenyje kažkas yra. Nuplaukiau į jų nurodytą vietą. Moters kūnas buvo iškilęs į paviršių. Supratau, jog vienas aš jo niekaip neištraukiu, tad grįžau į krantą ir pasiėmiau gelbėtoją Mantą, kuris kartu su manimi gelbėjo žmones. Skubiai motociklu jau dviese leidomės į jūrą. Priplaukus jis šoko į vandenį, apkabino bejėgį kūną, kad galėtų ištraukti, o mane tuo metu didelė banga nubloškė nuo vandens motociklo. Už-

truko gana nemažai laiko, kol vėl ant jo užsėdau. Grįžę nunešėme moterį į sausumą ir pradėjome gaivinti, bet jau buvo per vėlu... Šalia visą laiką buvo skenduolės sesuo, guodžiau ją, nors liūdesys buvo sunkiai pakeliamas. Po kiek laiko nuėjau ieškoti berniuko, radau jį gelbėtojų visureigyje. Vaikas buvo labai sutrikęs, ištiktas šoko. Paklausiau, kiek jam metų, ir sužinojau – tik dešimt. Nesuistvardžiau ir pats susigraudinau, matant poilsiautojams. Akys sudrėko, o rankos glostė jam galvą. Iki šiol skausmingai prisimenu šiuos įvykius...

Vasaros vakarus dažniausiai leisdavau gelbėjimo stotyje, ten aptardavome dienos įvykius, svarstydavome, kaip būtų galima užkirsti kelią tokioms kraupioms nelaimėms. Kadangi komanda kiekvienais metais būna formuojama iš naujo, matydavome, kad kai kurie būsiami gelbėtojai visiškai neišsivaizduoja, kaip dirbs ši darba. Todėl ir stengiamės juos išmokyti visų gelbėjimo paslapčių. Rytis dažniausiai treniruojamės jūroje, kartais plaukiojame, kartais imituojame skęstančiojo gelbėjimą. Treniruotės – svarbu: jų metu ugdomi instinktai, tobulinami įgūdžiai, todėl kritinėse situacijose apie pavojus ir padarinius stengiesi negalvoti, tiesiog darai viską, ką esi išmokęs.

Per tuos ketverius metus teko gelbėti daug žmonių. Išgelbėtiesiems sušaukti jau nebeužtenka abiejų rankų pirštų. Tai džiugina. Bet sunkiausia – suvokti, kad gyvenime ne visada gali užkirsti kelią nelaimėi, kaip sakoma, pakeisti likimo. Tiesa, dažniausiai tai nepavyksta dėl laiko trūkumo, nors ir iš visų jėgų stengeisi padėti, nes kiekviena situacija būna savaip sudėtinga...

Ši patirtis rodo, koks žmogus turi būti atsidavęs, stengtis nepriekaištingai atlikti savo pareigas, ypač kariuomenėje, kadangi tokiais atvejais labai daug kas priklauso nuo tavo įgūdžių ir kritinio mąstymo. Visada turi numatyti galimas pavojingas situacijas ir jų prevencijos priemones.

Ant „Lietuvos karžygio“ statulėlės, kurią man asmeniškai įteikė Lietuvos kariuomenės vadas, atsidėkodamas už drąsą ir atsidavimą, užrašyta: „Gyvenime išlik tvirtas kaip uola jūroje, nusugriaunamas ir nepajudinamas kylančių bangų.“

▶ APDOVANOJIMAS

III kurso kariūnas Žygimantas Kaminskas – LIETUVOS KARŽYGYS

Durbės mūšio kuopos kariūnas Žygimantas Kaminskas vasaros atostogų metu atliko žygdarbį – per vieną dieną išgelbėjo net penkis skęstančius žmones.

Artėjant Lietuvos kariuomenės dienai, kariuomenės vado iniciatyva dvyliką kartą už kilnius, drąsius ir nesavanaudiškus poelgius buvo pagerbti pasižymėję kariai. Šiais metais gen. ltn. Valdemaras Rupšys pagrindinį „Lietuvos karžygio“ apdovanojimą – statulėlę – įteikė šiam Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos III kurso kariūnui.

Prieš 100 metų Lietuvos kariuomenėje – BERMONTIADA

Dr. Gintautas SURGAILIS

▲ Paveikslas „1-ojo pėstininkų pulko štabas kautynių metu ties Radviliškiu“, dail. Ignas Rudolfas, 1936 m. (VDKM)

Po bolševikų perversmo Rusijoje nemažai žymių aukšto rango politikos veikėjų pasitraukė į Vokietiją. Čia jie sudarė Vakarų Rusijos vyriausybę ir vadovauti jai patikėjo Vasilijus Biskupskiui. Tačiau Antantės valstybėms ši „vyriausybė“ neatrodė verta pasitikėjimo, nes bendradarbiavo su vokiečiais. Netrukus išryškėjo ir šio bendradarbiavimo rezultatai – Pabaltijyje (Baltijos šalyse) buvo pradėti kurti bendri rusų ir vokiečių kariniai daliniai.

1919 m. birželio 12 d. į Mintaują vadovauti rusų savanorių daliniams, sudarytiems Vokietijoje iš rusų belaisvių ir landvero rusų kuopų, atvyko plk. Pavelas Bermontas-Avalovas. Bermontininkai, nors ir suburti į Vokietijos suformuotus dalinius, skelbėsi pripažįstą admiralo A. Kolčiako viršenybę ir jam paklustą. O P. Bermontas teigė, kad turi A. Kolčiako paskyrimą vadovauti rusų karinėms pajėgoms Pabaltijyje. Tačiau faktiškai šiai karinei grupei vadovavo vokiečių generolas R. Golcas (*R. von der Goltz*). Šią plk. P. Bermonto vadovaujamą grupuotę sudarė apie 50–52 tūkst. karių, iš kurių tik apie 10 tūkst. buvo rusų, kiti – VI vokiečių korpuso kariai, kuriems R. Golcas nedraudė pereiti į P. Bermonto kariuomenę. Ši grupuotė buvo gerai Vokietijos aprūpinta. Ji turėjo apie 600 kulkosvaidžių, 100 patrankų, 50 minosvaidžių, 170 lėktuvų.

Pirmieji bermontininkai, vadovaujami plk. E. Virgoličiaus, Lietuvoje pasirodė dar 1919 m. liepos 26 d. Kasdien į Kuršenus iš Vokietijos atvykdavo vis daugiau jų dalinių, sudarytų daugiausia iš rusų karo belaisvių ir politinių emigrantų. Bermontininkai jų užimtas Latvijos ir Lietuvos teritorijas laikė senosios Rusijos imperijos dalimi, nepripažino šių valstybių autoriteto ir rekvizudavo iš jų gyventojų viską, ko tik prirėkdavo.

Lietuvos vyriausybei pradėjus reikšti protestus dėl savavališko svetimos kariuomenės grupuotės formavimo Lietuvos teritorijoje, plk. E. Virgoličius, nenorėdamas iš karto pradėti konfliktų su Lietuvos valdžia, į Kauną atsiuntė generolą Bogdanovą, kuris Lietuvos vyriausybės atstovus informavo, kad E. Virgoličiaus būrys Kuršenus užėmė VI vokiečių Pabaltijo korpuso grafo fon der R. Golco įsakymu.

Rugsėjo 26 d. Vokietijos karo ministerija patvirtino gen. R. Golco ir plk. P. Bermonto susitarimą dėl vokiečių kariuomenės dalinių perdavimo P. Bermontui. Tą pačią dieną Vokietijos vyriausybė gen. R. Golcui išsiuntė įsakymą su savo daliniais grįžti į Vokietiją.

Rugsėjo 9 d. Radviliškio geležinkelio stotyje įvyko pirmasis lietuvių susidūrimas su bermontininkais. Šie netikėtu puolimu nuginklavo negausią stoties sargybą.

1919 m. spalio 9 d. P. Bermon-

▲ Vokiečių generolas Riudigeris fon der Golcas

▲ Vokiečių generolas Vilhelmas fon Eberhardtas

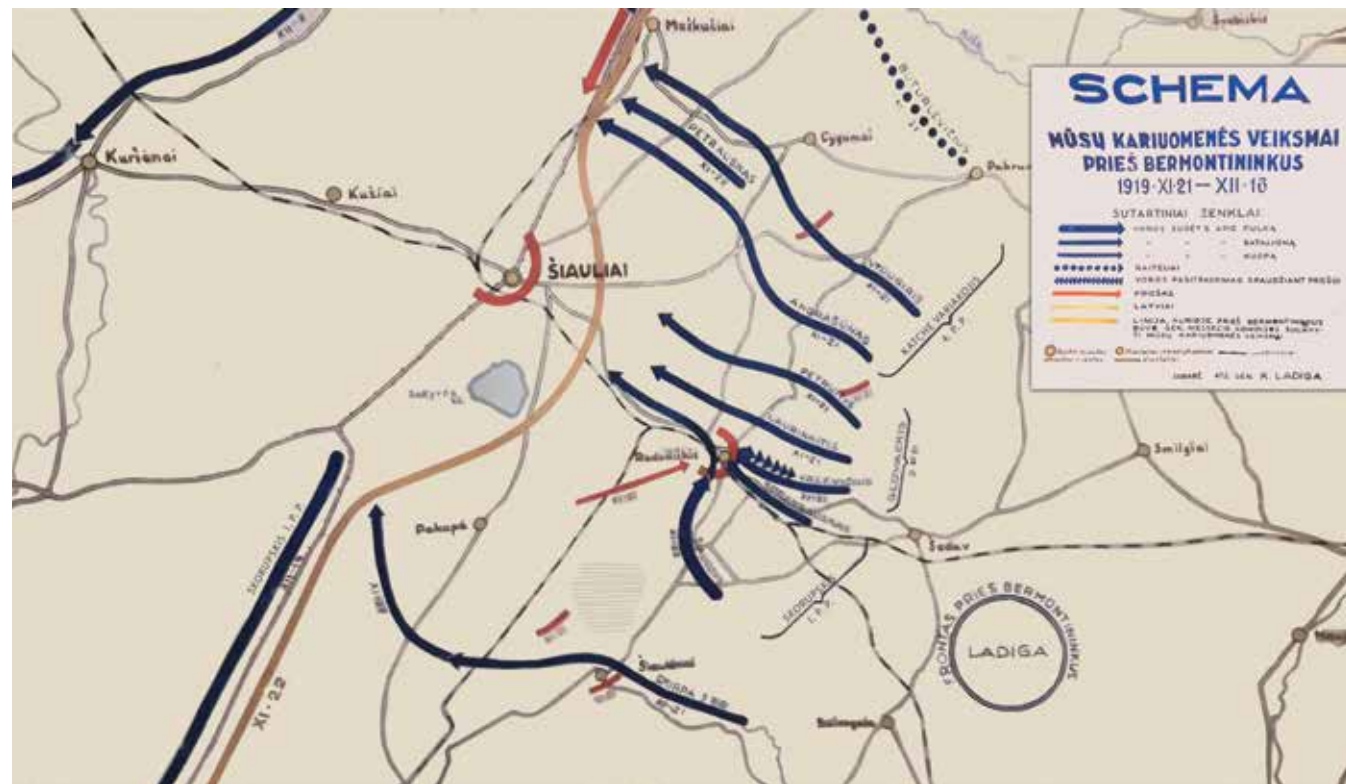
▲ Vyriausiasis kariuomenės vadas gen. ltn. Pranas Liatukas

▲ Prancūzų generolas Henris Albertas Niselis

▲ Bermontininkų sunkvežimis (Latvijos karo muziejus)

to vadovaujami daliniai pradėjo pulti Rygą, o E. Virgoličiaus daliniams buvo įsakyta pulti Lietuvą Šiaulių–Radviliškio ruože. Bet latvių kariuomenė, estų dalinių ir D. Britanijos laivyno remiama, Rygos fronte sudavė jiems stiprų smūgį.

Atitinkamai reagavo ir Antantės valstybės. 1919 m. spalio 10 d. Paryžiuje buvo sudaryta tarptautinė Antantės komisija vokiečių kariuomenės dalių iškraustymui ir Baltijos provincijų kontroliuoti ir jos pirmininku paskirtas prancūzų generolas H. A. Niselis (*H. A. Niessel*).

Tuo metu Lietuvos politinė ir karinė vadovybė, matydama tiesioginę bermontininkų grėsmę, nusprendė suformuoti kovos su jais frontą. Spalio 12 d. 10 val. vyriausiasis kariuomenės vadas gen. ltn. Pranas Liatukas išsiuntė 1-osios brigados vadui plk. ltn. Kaziuviui Ladiagai įsakymą formuoti frontą prieš bermontininkus. Tam skirtos kariuomenės dalys pradėjo užimti nurodytus fronto barus.

Atstumti nuo Rygos spalio 16 d. bermontininkai užėmė Biržus, po to Radviliškį, Joniškį, Linkuvą, Raseinius, Jurbarką ir dar keletą Lietuvos miestelių. Tada Lietuvos kariuomenės

vadas gen. ltn. P. Liatukas kreipėsi į visų evakuojamų vokiečių ir bermontininkų dalių vadą gen. V. Eberhardtą (*Eberhardt*), siūlydamas vokiečių reguliariajai kariuomenei pasitraukti iš Radviliškio ir geležinkelio stotį perduoti Lietuvos geležinkelių valdybai. V. Eberhardtas pasitraukti iš Radviliškio nesutiko, priešingai – pareikalavo atitraukti Lietuvos kariuomenę nuo Šeduvos ir Baisogalos.

Prie Radviliškio vokiečiai tada buvo sutelkę Šiaulių brigadą, K. Dybičo (*Diebitsch*) savanorių korpusą ir Vokiečių legioną. Čia buvo nemažos šaudmenų, ginklų ir aprangos atsargos. Radviliškyje vokiečių žvalgybos reikalams buvo skirtas ir aviacijos dalinys, kurio lėktuvai dažnai žvalgė lietuvių pozicijas. Vokiečių vadovybė baiminosi, kad Radviliškis nepatektų į lietuvių rankas, nes tada būtų netekusi svarbaus susisiekimo mazgo. Siekiant sustiprinti Radviliškio apsaugą, iš Rygos fronto buvo papildomai pasiųsta C. Brandžio vadovaujama savanorių rinktinė. Spalio 16 d. ši rinktinė jau buvo Bauskėje.

Vokiečiams užgrobęs Šiaulius ir Radviliškį, Lietuvos karinė vadovybė nutarė iš bolševikų ir lenkų frontų atitraukti dar daugiau kariuomenės

ir pirmiausia išvyti bermontininkus. Lietuvos kariuomenės vadas gen. ltn. P. Liatukas prieš bermontininkus sutelkė beveik visas karines pajėgas: šešis pėstininkų pulkus, raitelių pulką, penkias baterijas, geležinkelių kuopą ir kitas technines dalis.

Lietuvių žvalgyba pastebėjo, kad spalio pabaigoje labai pablogėjo bermontininkų ir vokiečių tarpusavio santykiai. Vokiečiai net pradėjo nuginkluoti kai kuriuos bermontininkų dalinius ir juos siuntė Rygos kryptimi. Be to, bermontininkų nuotaiką labai pablogino gen. N. Judeničiaus laiškas, kuriame jis pasmerkė P. Bermonto-Avalovo veiklą, išpėjo šalintis P. Bermonto ir E. Virgoličiaus avantiūrų ir ragino rusus vykti į Petrogrado frontą. Išplatinus šį atsišaukimą, kai kuriose bermontininkų dalyse prasidėjo bruzdėjimai. Be to, ir vokiečių daliniuose nebuvo drausmės.

Lietuvos kariuomenės susidūrimai su bermontininkais vyko jau nuo 1919 m. spalio vidurio. Spalio 20–22 d. didesnės kautynės įvyko prie Linkaičių geležinkelio stoties (Radviliškio apylinkėse), jose buvo panaudoti bermontininkų šarvuotieji traukiniai. Nenorėdami, kad vėl įsiliepsnotų didesnės

kautynės, sąjungininkų karinės misijos atstovai Kaune gen. V. Eberhartui nusiuntė išpėjimo telegramą dėl vokiečių dalių evakuacijos iš Lietuvos ir pasiūlė paliaubų derybas. Spalio 30 d. tokios derybos įvyko Šiauliuose. Jose P. Liatukas ir V. Eberhartas susitarė karo veiksmus sustabdyti. Vokiečių karinės dalys iki lapkričio 14 d. privalėjo iš Lietuvos pasitraukti. Tarp abiejų kariuomenių palei Šiaulių–Tauragės geležinkelio liniją Joniškėlio ir Radviliškio apylinkėse buvo nustatyta demarkacijos linija.

Paskutinis vokiečių dalinys, paklūęs Vokietijos vyriausybės įsakymams, vadinamasis Dybičo korpusas, iš Lietuvos pasitraukė 1919 m. lapkričio 15 d. Už nepasitraukusias iš Lietuvos dalis – Geležinę diviziją, Brandžio savanorių korpusą, Rosbacho (*Rosbach*) rinktinę, Vokiečių legioną – ir jų veiksmus Vokietijos vyriausybė jau nebeprisiėmė atsakomybės.

Lapkričio 11 d. H. A. Niselio komisija atvyko į Kauną. Jos nariai susitiko su Lietuvos ministru pirmininku E. Galvanausku, prezidentu A. Smetona, vyriausiuoju kariuomenės vadu P. Liatuku ir kitais oficialiais Lietuvos valdžios vyrais. Buvo tariamasi dėl bermontininkų iškraustymo iš Lietuvos.

Bermontininkų išsikraustymą pagreitino 1919 m. lapkričio 11 d. latvių kariuomenės laimėtos kautynės prieš Geležinę diviziją. Geležinė divizija ir Vokiečių legionas, pralaimėję kovas, traukėsi Jelgavos link. Dėl šio pralaimėjimo lapkričio 15 d. P. Bermontas su visais savo daliniais perėjo gen. V. Eberharto globon. Antroji šio perėjimo priežastis buvo materialinė – Vokietijai paskelbus, jog iš Pabaltijo ji išveda visus paklusiusius dalinius, labai pablogėjo bermontininkų aprūpinimas.

Tuo metu ir Lietuvos kariuomenės vadovybė, nepaisydama A. Niselio draudimo, rengėsi lemiamoms kautynėms su bermontininkais. 7-asis pėstininkų pulkas jau lapkričio 18 d. pradėjo pulti Raseinių–Tauragės kryptimi. 5-asis pėstininkų pulkas turėjo pulti Šiaulių, 1-asis ir 2-asis – Radviliškio–Šiaulių, 4-asis – Stačiūnų–Meškuičių kryptimis, toliau į šiaurę – kavalerijos dalys ir Pasvalio batalionas. Bermontininkai laikėsi Suosto–Kriukų–Pašvitinio–Lygumų–Radviliškio–Šiaulių–Šiluvos–Viduklės–Jurbarko ruože. Lemiamas smūgis buvo planuojamas

▲ P. Bermontas su štabo karininkais (Latvijos karo muziejus)

prie Radviliškio.

Ankstyvą lapkričio 21-osios rytą, tvyrant tirštam rūkui, lietuvių dalys perėjo į puolimą. Kai kur priešas netikėtai smūgio neatlaikė ir atsitraukė. Dar tamsoje lietuviai įsiveržė į Radviliškį, bet prašvitus spaudžiami didesnių priešų pajėgų buvo priversti atsitraukti.

Lapkričio 22 d. 7 val. lietuviai vėl puolė Radviliškį. Atkaklios ir žiaurios kautynės vyko ištisą dieną. Priešininkai suėdavo net į durtynes. Vakare bermontininkams buvo suduotas lemiamas smūgis. Jie ėmė bėgti Šiaulių kryptimi palikę nemažą turtą: 15 lėktuvų, 8 patrankas, 170 kulkosvaizdžių, 10 minosvaizdžių ir daug visokios amunicijos.

Tuo metu lietuvių kariuomenė sėkmingai artėjo prie Šiaulių. 5-asis pėstininkų pulkas sėkmingai atakavo bermontininkus Šiaulių–Degučių ruože, išsprogino Šiaulių–Tauragės geležinkelio liniją, užėmė Kurtuvėnus. Sėkmingai puolė ir kitos lietuvių kariuomenės dalys.

Lietuvos kariuomenė puolimą rengėsi tęsti, tačiau į Radviliškį atvažiuojant Antantės komisijos pirmininkas gen. H. A. Niselis pareikalavo sustabdyti karo veiksmus. Fronto vadas plk. ltn. K. Ladiga, nepaklūęs vyriausiojo kariuomenės vado gen. ltn. P. Liatuko įsakymui vystyti puolimą, įsakė sustabdyti karo veiksmus ir leisti bermontininkams ramiai pasitraukti iš Lietuvos.

P. Liatukas, pasipiktinęs tokiu są-

jungininkų komisijos elgesiu, H. A. Niseliui išsiuntė telegramą protestuodamas, kad pastarojo karininkai, užuot kreipęsi į jį, tiesiogiai įsakė nutraukti jo kariuomenės dalių kautynes. Įpykęs H. A. Niselis paskambino ministrui pirmininkui E. Galvanauskui ir pareiškė, kad jei panašaus pobūdžio telegramos dar sykį bus išsiųstos, jis pareikalaus per dvidešimt keturias valandas pakeisti Lietuvos kariuomenės vyriausiąjį vadą. Nenorėdamas su sąjungininkų komisija konfliktuoti, gen. ltn. P. Liatukas buvo priverstas susitaikyti su esama padėtimi.

Tačiau bermontininkai, pajutę Antantės komisijos globą, trauktis į Vokietiją neskubėjo. Matydamas, kad derybomis problema nebus išspręsta, gen. ltn. P. Liatukas lapkričio 27 d. karines operacijas prieš bermontininkus įsakė atnaujinti. Lietuvos kariai užėmė Joniškio geležinkelio stotį. Tuo metu latviai sumušė ir galiausiai iš Latvijos išvarė bermontininkus. Sumaitotos bermontininkų kolonos traukė per Lietuvą Vokietijos link, pakeliui viską plėšdamos. Paskui jas, likviduodama atsilikusius plėšikaujančius bermontininkų būrius, žygiavo Lietuvos kariuomenė, visu frontu stumdama bermontininkus Vokietijos link. 1919 m. gruodžio 15 d. Lietuvos kariuomenė bermontininkus iš Lietuvos išstūmė galutinai ir perėmė visos sienos su Vokietija apsaugą.

Pirmieji licėjaus auklėtinių žingsniai rikiuotės aikštėje padedant Karo akademijos kariūnams

Krn. Goda BILSKYTĖ

2019 m. spalio 24 d. ne vienas smalsus praėvis stabtelėjo pažiūrėti, kas saulėtą popietę vyksta vienos iš Kauno mokyklų kieme. Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus auklėtiniams šios mokyklos rikiuotės aikštėje vyko neįprastos pratybos – tradicinis Kadetų rikiuotės konkursas, kurį organizuoti padėjo Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos atstovai.

▲ Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus mokiniai

Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus mokiniai, intensyviai treniruodamiesi ir atkakliai dirbdami, ruošėsi Kadetų rikiuotės konkursui. Kiekvienai mokyklos klasei buvo paskirta užduotis – deleguoti kadetų būrį ir priešais komisiją atlikti savo sukurtą pasirodymą, susidedantį iš rikiuotės elementų. Kadetų rikiuotes vertino kompetentinga komisija, sudaryta iš karių, turinčių didelę patirtį ir tarnaujančių skirtinguose Lietuvos kariuomenės daliniuose. Komisijos nariai sutelkė dėmesį į būrio sudėtį, uniformos tvarkingumą, būrio vado gebėjimus ir, žinoma, rikiuotės veiksmų atlikimo kokybę. Būriai gavo papildomų taškų, jei sugebėjo žygiuoti

skanduodami ar dainuodami. Kiekvienas būrys gautą užduotį interpretavo kūrybiškai ir savo sumanymus įgyvendino nekasdieniškai, originaliai.

Septyni komisijos nariai, įsitaisę šalia išskeltos Lietuvos Respublikos trispalvės, pirmuosius vertinimus rašė susikaupę ir ilgai apsvarstę. Komisijoje buvo ir Lietuvos karo akademijos Atrankos centro viršininkas kpt. Ronaldas Endrijaitis, Kariūnų bataliono vyresnysis instruktorius vyr. srž. Alis Pūžė bei licėjūje praktiką atliekantis ketvirtojo kurso kariūnas Aleksandras Žūkas. Paklausus, kaip sekėsi vertinti konkurso dalyvius, vyr. srž. Alis Pūžė, ilgą laiką tarnavęs Garbės sargybos kuopoje, atsakė, kad moksleivius ver-

tinti nebuvo lengva, nes kiekvienas būrys buvo savaip įdomus, taip pat pabrėžė, jog motyvuotus ir puikiai rikiuotės veiksmus perpratusius kadetus ateityje norėtusi išvysti Akademijoje.

Kadetų rikiuotės konkurso dalyvius motyvavo trys taurės, kasmet perduodamos naujiems nugalėtojams. Moksleivius pradžiugino ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos atstovų atvežti suvenyrai bei jų patarimai, kaip tobulėti rikiuotės aikštėje.

Tikimės, kad kadetai prasmingai praleido laiką, įgijo naujų žinių ir galbūt kupini ryžto tarnauti Tėvynei patęs mokslus Lietuvos karo akademijoje.

FIBUA 2019

Krn. Povilas MASIONIS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos III kurso Durbės mūšio kuopos kariūnai Povilas Masionis ir Gretė Lukošaitytė kartu su Akademijos taktikos instruktoriumi majoru Arūnu Jaru spalio 12–26 d. dalyvavo kariniame modulyje „Mūšis mieste“, kurį organizavo Latvijos nacionalinė gynybos akademija ir į kurį buvo pakviesti Estijos, Lenkijos, Čekijos, Rumunijos, Italijos, Austrijos ir Sakartvelo kariūnai ir karininkai – iš viso apie dvidešimt šių valstybių kariuomenių atstovų.

Lietuvos karo akademijos kariūnai džiaugiasi įgiję karybos patirties, nes mokėsi planuoti, vykdyti puolimo ir gynybos operacijas apgyvendintoje vietovėje. Praktinė modulio dalis buvo organizuota imituojant realias mūšio aplinkybes – pratybos vyko apleistame kariniame Skrudos miestelyje, kur sudarytos puikios sąlygos taiky-

ti teorines karybos žinias praktiškai. Įgytus įgūdžius kariūnai žada pademonstruoti planuodami mūšio mieste operacijas.

Po mokymų visi užsienio valstybių kariai lankėsi Rygos senamiestyje, automobilių ir motociklų ir Baltijos šalių okupacijos muziejuose, Siguldos miestelyje, kur grožėjosi Latvijos gamta.

Džiugu, kad kaimynai latviai jau antrą kartą organizuoja tokius karinius mokymus ir į juos pakviečia kolegas iš Lietuvos karo akademijos. Kariūnai dėkingi Akademijos vadovybei už galimybę dalyvauti tokio pobūdžio renginiuose ir tikisi, jog bendradarbiavimas su užsienio karinėmis institucijomis plėsis.

▼ Latvijos nacionalinės gynybos akademijos nuotrauka

III kurso kariūnų ekskursija Kaune

Krn. Povilas MASIONIS

Kariūnų bataliono Durbės mūšio kuopos (III kurso) kariūnai kartu su kuopos vadu kpt. Vladu Lelešiumi ir Humanitarinių mokslų katedros docentu dr. Manvydu Vitkūnu dalyvavo ekskursijoje Kaune.

Būsiami karininkai lankėsi Kauno pilyje, kur juos maloniai pasitiko Vytauto Didžiojo universiteto profesorius dr. Jonas Vaičėnas, apžiūrėjo šalia jos iškilusį Vyčio paminklą. Vaikščiodami po senamiestį, kariūnai grožėjosi Kauno rotušę, Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia (ki taip dar vadinama Vytauto Didžiojo bažnyčia), užsuko į Istorinės Lietuvos Respublikos Prezidentūros kiemėlį.

Svarbiausiu kelionės į Kauną akcentu tapo žuvusių už Tėvynės laisvę Lietuvos karių atminimo pagerbimas prie Nežinomo kareivio kapo Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Taip pat kariūnai lankėsi Vytauto Didžiojo karo muziejuje ir Kauno IX forte.

Kariūnas Mantas Skripka po ekskursijos sakė: „Man, kaip savo valstybės patriotui ir būsimam Lietuvos karininkui, labai naudinga kuo daugiau sužinoti apie su šalies ir tautos istorijai svarbias vietas, reikšmingus praeities įvykius, ypač tuos aspektus, kurie susiję su tėvynės valstybingumu ir laisve. Jaučiuosi pakylėtas, studijuodamas Lietuvos karo akademijoje, ir noriu padėkoti vadovybei už tokias naudingas edukacines išvykas.“

Džiugu, kad kariūnai turėjo puikią galimybę apžiūrėti mūsų istorijai svarbius objektus ir iš ekskursijos vadovo doc. dr. Manvydo Vitkūno bei muziejų gidų sužinoti daug naudingos informacijos, kuri būsiamiems karininkams labai pravers einant būrių vadų ir kitas pareigas, patriotiškai ugdant Lietuvos karius.

Durbės mūšio kuopos kariūnai tikisi, kad Akademijos vadovybė ir toliau rūpinsis kariūnų ekskursijų organizavimu ir supažindinimu su Lietuvos istorija padedant profesionaliems dėstytojams, istorikams, nes kiekvienam būsimam laisvos Lietuvos karininkui būtina išmanyti savo valstybės istoriją, žinoti jos svarbiausius faktus.

Bakaluro studijų programa

Prof. dr. AIDAS VASILIS VASILIAUSKAS

Krašto apsaugos ministerijos (KAM) žiniomis, kiekvienais metais Lietuvos krašto apsaugos sistemai reikėtų daugiau kaip šimto naujai parengtų kvalifikuotų karininkų. Lietuvos kariuomenės Logistikos valdybos duomenimis, kasmet pritrūksta apie 15 logistikos srities specialistų. Tokį pat trūkstantį kibernetinio saugumo srities karininkų skaičių nurodė ir Informacinių technologijų tarnyba prie KAM.

Atsižvelgdama į šiuos Lietuvos kariuomenės poreikius, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija įgyvendina I studijų pakopos (bakaluro) Gynybos technologijų vadybos studijų programą, skirtą karininkams, gebantiems valdyti modernias technines priemones ir procesus, nuo kurių priklauso kibernetinio saugumo struktūrų ir ginkluotųjų pajėgų aprūpinimas ištekliais, rengti.

Jaunuoliai, pasirinkę šią studijų programą, **PIRMUOSIUS KETURIS SEMESTRUS** studijuoja fundamentaliuosius vadybos dalykus, supažindinami su techninių priemonių ir informacinių technologijų veiklos principais. Iš pagrindinių studijuojamų dalykų verta paminėti ginkluotės ir kovos platformų technologijų raidos kursą, informacinių technologijų pagrindus, logistiką, vadybą, ekonomiką ir finansų, taip pat inovacijų valdymą.

TREČIAISIAIS STUDIJŲ METAIS kariūnai gali pasirinkti vieną iš dviejų siūlomų specializacijų – informacines technologijas arba logistiką. Informacinių technologijų specializaciją pasirinkę kariūnai tobulina kompiuterių tinklų kūrimo, kibernetinio saugumo užtikrinimo ir elektroninių valdymo sistemų organizavimo kompetencijas, studijuojantys logistiką – gilina transporto, sandėlių ir atsargų, tiekimo grandinės valdymo žinias, gerina šios srities praktinius įgūdžius.

STUDIJŲ PABAIGOJE RENGIAMAS BAIGIAMASIS DARBAS, JĮ SĖKMINGAI APGYNUSIEMS SUTEIKIAMAS VADYBOS BAKALAURO KVALIFIKACINIS LAIPSNIS.

GYNYBOS TECHNOLOGIJŲ VADYBA

Keičiantis politinei ir ekonominei pasaulio padėčiai, socialinėms ir technologinėms sąlygoms, keičiasi ir mūsų šalies saugumo situacija. Kai kurios grėsmės jau nebėra vien tik teorinės. Ypatinę nerimą kelia aplinkinių šalių bandymai kompleksiskai taikyti karines ir civilines poveikio priemones (pvz., ekonominę ir energetinę šantažą, politinę korupciją, kibernetines atakas ir kt.). Akivaizdu, kad, siekiant suvaldyti besiformuojančias grėsmes ir išsaugoti valstybingumą, tenka tobulinti šalies ginkluotųjų pajėgų gebėjimus prisitaikyti prie hibridinių grėsmių, įvairioje aplinkoje plėtoti kovinius pajėgumus, mokytis efektyviai sąveikauti su NATO sąjungininkais. Visa tai įmanoma padaryti tik pripažįstant, kad dabarties ir ateities sėkmingos kariuomenės pagrindas yra kompetingi, tinkamai fiziškai pasirengę, užsigrūdinę, kritiškai mąstantys, iniciatyvūs, gebantys nuolat mokytis ir prisitaikyti prie naujų iššūkių karininkai. Dabar būtina išmanyti ne tik šiuolaikinės ginkluotės sandaros ir veikimo ypatumus, bet ir kibernetinio saugumo, išteklių planavimo ir valdymo (logistikos) principus.

Bakalauro studijų programa

Doc. dr. Giedrius ČESNAKAS

TARPTAUTINIAI SANTYKIAI

Šiandieninė tarptautinio saugumo aplinka tampa vis mažiau stabili ir vis kompleksiškesnė – auga Azijos valstybių galia, susiduriama su vis daugiau dėmesio reikalaujančiomis nekonvencinėmis grėsmėmis, tarptautiniai konfliktai Afrikoje ir Vidurio Rytuose pasižymi permanentiškumu ir daugybės interesų grupių susidūrimu, NATO rytinis ir pietinis flangai susiduria su intensyviomis grėsmėmis. Šioje vis mažiau nuspėjamoje aplinkoje didėja karinių pajėgų svarba užtikrinant saugumą, tuo pat metu jų veiklos spektras taip pat plečiasi. Šiandien karininkui nebepakanka gebėti vadovauti karių būriui, nebepakanka užtikrinti logistinių poreikių. NATO pabrėžia, kad šių laikų karininkas turi turėti puikius analitinius įgūdžius, suvokti pasaulio kompleksškumą, gebėti veikti tarptautinėje ir drauge tarpkultūrinėje aplinkoje, sugebėti kritiškai mąstyti, susidoroti su nekonvenciniais iššūkiais.

TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ BAKALAURO STUDIJŲ PROGRAMA GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOJE SIEKIA RENGTI

tarptautinę ir tarptautinio saugumo aplinką išmanančius karininkus, turinčius kritinio mąstymo įgūdžių, gebančius suvokti skirtingų regionų politinę, socialinę ir ekonominę raidą, modernių saugumo iššūkių atsiradimo priežastis ir jų įveikimo būdus.

JEIGU NORI SUŽINOTI,

kaip veikia politiniai procesai valstybėje, kaip valstybės ir nevalstybiniai veikėjai konkuruoja ir bendradarbiauja tarptautinėje erdvėje, suprasti saugumo kompleksškumą, tarpvalstybinių konfliktų atsiradimo priežastis ir jų sprendimo būdus, Lietuvos užsienio ir saugumo politiką, terorizmą ar politinius procesus Afrikoje arba Vidurio Rytuose,

RINKIS TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ STUDIJAS.

STUDIJŲ TRUKMĖ

TREJI SU PUSE METŲ.

PIRMIEJI DVEJI STUDIJŲ METAI skirti suteikti bazinių politikos mokslų, tarptautinių santykių ir saugumo žinių, drauge su kiekvienam išsilavinusiam karininkui reikalingomis lyderystės, ekonomikos, užsienio kalbų žiniomis.

TREČIAISIAIS STUDIJŲ METAIS kariūnai atlieka praktiką kariniuose daliniuose, taip pat gali rinktis, ar gilins žinias regionų, ar atskirų saugumo sektorių srityse.

KETVIRTAISIAIS STUDIJŲ METAIS rengiamas baigiamasis bakalauro darbas ir atliekama civilinė praktika (Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijoje, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje, Lietuvos kariuomenės Gynybos štabe, Strateginės komunikacijos departamente, analitiniuose centruose ir pan.).

RINKIS TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ BAKALAURO STUDIJŲ PROGRAMĄ, O MES TAU PAŽADAME

puikius ir dėmesingus dėstytojus,

Erasmus+ mainų programos galimybes,

Lietuvos ir užsienio ekspertų paskaitas,

popaskaitines veiklas,

bendruomenę, kurioje būsi savas,

o visa kita priklausys tik nuo tavęs.

BAIGĘ STUDIJAS

kariūnai gauna leitenanto laipsnį ir bent penkerius metus tarnauja Lietuvos Respublikos karinėse pajėgose, todėl jiems nereikia ieškoti darbo vietos. Tarnaudami krašto apsaugos sistemoje absolventai gali grįžti į LKA nemokamai tęsti studijų pagal magistro studijų programas arba toliau studijuoti Lietuvos ir Europos universitetuose.

Po penkerių tarnybos Lietuvos kariuomenėje metų galima įsidarbinti Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucijose (ministerijose, departamentuose), analitiniuose centruose ar kitose institucijose, kuriose reikalingi puikūs analitiniai įgūdžiai ar nekonvencinis bei kritinis mąstymas, arba pradėti politinę karjerą.

Bakalauro studijų programa

NACIONALINIS SAUGUMAS IR GYNYBA

Prof. dr. Alvydas ŠAKOČIUS

Karyboje didžiausią reikšmę turi kovotojų sutelkimas ir motyvavimas tinkamai atlikti savo pareigą. Šiuolaikinis karininkas – ne tik puikus rikiuotės vadas, bet ir moralinis autoritetas, patriotizmo ir kasdienio atsidavimo pareigai pavyzdys savo kariams. Karininkais tampama kryptingai kaupiant, tobulinant ir derinant žinias, pavyzdines asmenines savybes ir geriausias vadybos praktikas.

Tokiam karininkui parengti ir skirta Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos **NACIONALINIO SAUGUMO IR GYNYBOS BAKALAURO STUDIJŲ PROGRAMA**.

Tai – naujausia Lietuvos karo akademijos bakalauro studijų programa, sukurta ir nuolat tobulinama, padedanti Lietuvos kariuomenei išugdyti profesionalius karininkus, galinčius nustatyti ir įvertinti grėsmes ir iššūkius, gebančius tinkamai suvaldyti procesus ir pavaldžius karius ir priimti tinkamus sprendimus tiek taikos, tiek karo metu.

Studijuodami kariūnai įgyja žinių apie

Lietuvos viešojo valdymo sistemą,

gynybos sektoriaus strateginio ir žmonių išteklių valdymo ypatybes,

rizikos ir grėsmių analizės ir prevencijos gebėjimų,

susipažįsta su pagrindiniais visuomenės, nacionalinio ir tarptautinio saugumo tyrimais,

šiuolaikinėmis saugumo kaitos Lietuvoje ir regione tendencijomis.

Įgyta kvalifikacija sukuria prielaidas jiems tapti lyderiais Lietuvos kariuomenės padaliniuose ir padeda karininko – vado karjeros, taip pat tolesnių socialinių mokslų studijų pagrindus.

Studijų procesas organizuotas taip, kad karininko profesinės kompetencijos būtų formuojamos nuosekliai ir kryptingai, derinant teorines studijas ir praktinį ugdymą. Pirmieji keturi semestrai skirti pagrindinių žinių apie viešąjį valdymą ir saugumą kaupimui. Trečiaisiais studijų metais kariūnams sudaromos sąlygos vienam semestru išvykti studijuoti į užsienio aukštąją karo mokyklą arba studijuoti pagal vieną iš dviejų specializacijų:

► **SAUGUMO INSTITUCIJŲ VALDYMO** – išmokti taikyti įvairias vadybos technikas personalo motyvavimo, strateginio ir projektų valdymo srityse;

► **GRĖSMIŲ NACIONALINIAM SAUGUMUI PREVENCIJOS** – tobulinti analitines kompetencijas, nuodugniai susipažinti su įvairiomis grėsmėmis nacionaliniam saugumui ir jų analizės metodais.

Tais metais kariūnai taip pat atlieka profesinę praktiką. Paskutinis semestras skirtas studijų praktikai ir bakalauro darbui rengti.

Kariūnams sudarytos išskirtinės sąlygos tobulinti savo anglų kalbos įgūdžius. Labai gerai angliškai kalbantys gali programoje numatytą didelę studijų laiko dalį skirti antrajai kalbai (vokiečių, prancūzų ar rusų). Jau nuo antrojo semestro šios programos dalykus dėsto bent du užsienio dėstytojai – savo sričių specialistai. Pakviesti Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos kariuomenės ir kitų valstybės institucijų pareigūnai pristato įvairius praktinius dominančios veiklos aspektus. Jų skaitomos paskaitos ir organizuojamos pratybos yra integrali studijų programos dalis.

BAIGUSIEMS PROGRAMĄ SUTEIKIAMAS SOCIALINIŲ MOKSLŲ BAKALAURO LAIPSNIS.

▼ Kpt. Donatas Suchockis

AR KARININKAS – PROFESIJA?

TAIP!

Bakalauro studijų programa

Prof. dr. Alvydas ŠAKOČIUS

JŪREIVYSTĖS STUDIJOS

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla (LAJM) vienintelė šalyje rengia tarptautinį standartą (konvenciją) atitinkančius pagrindinius laivų specialistus: laivavedžius, mechanikus-inžinierius, elektromechanikus. Joje šiuo metu rengiami uosto ir laivybos valdymo, finansų, transporto logistikos, laivybos ir logistikos IT specialistai. Kartu su Karinėmis jūrų pajėgomis ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija organizuotos ir karinio jūrų laivyno vadų (leitenantų) studijos. Pirmo kurso kariūnai, pasirinkę tarnybą Karinėse jūrų pajėgose, nuo antro pusmečio tęsia studijas LAJM pagal pasirinktą studijų programą.

Unikalios ir geriausiai šalyje vertinamos studijų programos ir karjeros galimybės – tokiais privalumais LAJM kasmet pritraukia daug studentų.

Kita **LAJM POPULIARUMO PRIEŽASTIS** – absolventai įgyja profesiją, kurios paklausa didžiulė Lietuvoje ir užsienyje, jūroje ir sausumoje. Jūrų transportas visada buvo pagrindinis krovinių pervežimo visame pasaulyje būdas. Todėl laivavedžių, mechanikų, uosto logistikos ir laivybos įmonių vadybos specialistų poreikis ateityje tikrai nemažės.

Šiuolaikinei studijų kokybei užtikrinti nepakanka vien tik tradicinių gerų mokymo programų, aukštos kvalifikacijos dėstytojų ir modernių auditorijų – visa tai tiesiog būtina ir įprasta. Dabar studijų kokybė tapatinama su studijų plėtra, įvairove, tarptautiškumu, bendradarbiavimu su veiklos pasauliu ir patogiomis, pažangių technologijų galimybes užtikrinančiomis auditorijomis. Studentai mokymams naudoja modernius elektroninius treniruoklius, kurių čia veikia net 13. Jie imituoja visą laivo įrangą ir jo valdymo sistemą. Čia lyg virtualiame laive yra laivo tilteliai su navigacijos įranga, reikalingos radijo ryšio priemonės, laivų energetikos kompleksas, įskaitant pagrindinius ir pagalbinius variklius bei sistemas, skystųjų krovinių ir suskystintųjų gamtinių dujų krovos operacijų kompleksas, uosto krovos įmonių veiklos simulatoriai. Treniruokliuose galima keisti akvatoriją, kurti naujas prieplaukas, padidinti laivų skaičių, juos švartuoti, organizuoti krovą.

LAJM ABSOLVENTAI – Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai – sėkmingai tarnauja Karinių jūrų pajėgų karo laivuose ir turi visas galimybes toliau tobulėti bei kilti profesinės karjeros laiptais.

JŪREIVYSTĖS STUDIJOS – *galimybių jūra*

Andrius DERVINSKAS,

IV kurso Jūrų laivavedybos studijų programos studentas, pasirinkęs studijas LKA ir jas tęsiantis LAJM

Jūroje kiekviena diena – iššūkis... Tai tikriausiai ir paskatino rinktis karinio laivyno karininko kelią – noras išbandyti save ne tik sausumoje, bet ir jūrų platybėse. Man tai buvo ir kažkas neįprasto: nauja aplinka ir tvarka, nauji kurso draugai ir studijų dalykai. Per plaukiojimo praktiką įsitikinau, kad pasirinkau tinkamą profesiją – jūra tapo neatskiriama mano gyvenimo dalimi. Studijuojant LAJM tenka daug laiko praleisti tobulinantis simulatoriuose ir kitose moderniose laboratorijose, tai leidžia įgyti daug praktinių įgūdžių. Neilgai trukus prasidės mano, kaip profesionalaus Karinių jūrų pajėgų karininko, karjera!

Bakalauro
studijų
programa

SKRYDŽIŲ VALDYMAS, AVIONIKA, AVIACIJOS MECHANIKOS INŽINERIJA

Vientisųjų
magistro
studijų
programa

ORLAIVIŲ PILOTAVIMAS

Jau daugiau nei 20 metų Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VGTU) bendradarbiauja su Lietuvos karo akademija (LKA), o nuo 2007 m. vykdo jungtines studijų programas, rengdami Lietuvos kariuomenės Karinėms oro pajėgoms (KOP) reikalingus aukščiausios kvalifikacijos aviacijos specialistus – lakūnus, skrydžių vadovus ir aviacijos inžinierius. VGTU Antano Gustaičio aviacijos institute (AGAI) kariūnai mokosi pagal tokią pat programą kaip ir ten studijuojantys civiliai, naudojami instituto turima technika ir sistemomis, gali siekti civilinių licencijų. Studentai gyvena LKA Kariūnų batalione ir gauna karinį parengimą.

Penkto kurso orlaivių pilotavimo specialybės studentas Laurynas BALEVIČIUS, būsimasis karo pilotas, galėsiantis prisidėti prie Lietuvos saugumo stiprinimo, sako: „Visada žavėjaisi kariūnais ir jų disciplina, taip pat visada patiko sudėtinga technika. Nusprendžiau baigęs mokyklą dirbti statutinėje institucijoje, todėl įstojau į Karo akademiją. Sužinojęs apie VGTU AGAI ir LKA bendradarbiavimo sutartį, kuri suteikia galimybę įgyti orlaivių pilotavimo specialybę, nedvejodamas ją pasinaudojau. Man KOP piloto profesija tapo siekiamybe. Karo pilotai valdo sudėtingas lėktuvų sistemas, privalo laikytis kariškos drausmės ir vadovautis konstruktyvia logika. Tai mane be galo žavėjo ir žavi.“

KOP kariūnų skraidymo ir skrydžių valdymo praktika vyksta Kyviškių aerodrome, o aviacijos inžinieriai praktikuojasi KOP Aviacijos bazės depe.

Kariūnas džiaugiasi didėjančiu kariuomenės finansavimu, kuris suteikia plačias karjeros perspektyvas: „Ateityje tikiuosi dar modernesnių lėktuvų ir jų sistemų Karinėse oro pajėgose. Noriu išmokti jomis naudotis, kad galėčiau ginti mūsų oro erdvę. Man patinka sektoriaus perspektyvos, jaučiu pareigą ir malonumą kasdien dirbti dinamiškoje aplinkoje, kuri veikia sparčiai tobulėjančios technologijos.“

LKA ir VGTU bendradarbiavimo sutartis leidžia nuolat tobulinti KOP karininkų rengimą, kartu su kariūnais vykdyti mokslinius tyrimus, kuriant inovatyvias technologijas krašto apsaugos sistemai.

Studijos VGTU AGAI nuo įprastų kariūnų studijų skiriasi ne tik mokymosi turiniu. Kariūnai, studijuojantys VGTU, skirtingai nei civiliai studentai, vilki karių uniformas. Studentai sako, jog jie visada yra matomi, o tai įpareigoja tinkamai elgtis ir rodyti pavyzdį kitiems, kurie, žiūrėdami į studijų draugus, susidaro įspūdį ne tik apie Karo akademiją, bet ir apie visą Lietuvos kariuomenę. Kitas skirtumas – kad kariūnai, studijuojantys VGTU, yra kur kas laisvesni, išleidžiami visai dienai į miestą ir turi šiek tiek daugiau atostogų. Šie skirtumai tarsi suteikia daugiau privilegijų, tačiau kartu įpareigoja tinkamai planuoti savo laiką ir deramai atstovauti Lietuvos kariuomenei.

VGTU kariūnams, baigusiems Orlaivių pilotavimo programą, suteikiamas aeronautikos inžinerijos magistro, o Skrydžių valdymo, Avionikos, Aviacijos mechanikos inžinerijos studijų programos – aeronautikos inžinerijos bakalauro kvalifikacinis laipsnis.

**VISIEMS ABSOLVENTAMS KARTU SUTEIKIAMAS LEITENANTO LAIPSNIS,
GARANTUOJANTIS TARNYBOS VIETĄ ŠALIES KARINĖSE ORO PAJĖGOSE.**

Bakaluro iššestinių studijų programa

Prof. dr. Rasa
SMALIUKIENĖ

GYNYBA IR VIEŠOJI VADYBA

Programa skirta profesinės karo tarnybos kariams ir krašto apsaugos sistemos darbuotojams, bei valstybės tarnautojams, galintiems studijuoti pagal Krašto apsaugos ministerijos susitarimus su kitomis valstybės institucijomis.

PROGRAMĄ SUDARO DVI SVARBIOS INTEGRUOTOS SRITYS.

GYNYBOS VADYBOS STUDIJS ugdo studentų gebėjimą nustatyti, analizuoti, planuoti ir vertinti gynybos institucijų funkcijas ir veiklą. Be to, lavina asmens organizacinius gebėjimus.

VIEŠOSIOS VADYBOS STUDIJS suteikia žinių apie valstybės institucijų sąrangą ir valdymo principus. Studijuojamos viešosios vadybos teorijos ir paradigmos įgalina studentus spręsti įvairius institucijų valdymo klausimus, suvokti platų ekonominį, socialinį, politinį ir teisinį gynybos kontekstą.

Šių dviejų sričių – **GYNYBOS IR VIEŠOSIOS VADYBOS** – sąveika programoje suteikia galimybę įgyti žinių, kurių reikia profesinės karo tarnybos kariui, siekiančiam išplėsti ir konceptualizuoti praktine patirtimi įgytas kompetencijas.

ŠIOS PROGRAMOS TIKSLAS – išugdyti viešojo administravimo kompetenciją, kuri leistų karybos praktikai sisteminti ir konceptualizuoti turimas žinias ir įgūdžius, įgytus tarnybos metu. Kompetencijos, suteikiamos studijuojant pagal šią programą, yra svarbios tiek tarnaujant Lietuvos kariuomenėje, tiek išėjus į atsargą ir tęsiant karjerą viešojo administravimo institucijose.

Programa sudaro unikalias galimybes derinti tarnybą ir studijas.

STUDIJŲ TRUKMĖ –
4,5 METŲ.

4,5 metų trunkančios studijos organizuotos taip, kad studentai turėtų pakankamai laiko bendrauti su profesoriais ir savarankiškai studijuoti. Kiekvieną semestrą jie 2–5 savaites intensyviai studijuoja Karo akademijoje, o likusį laiką – savarankiškai.

Magistro studijų programa

Prof. dr. Aidas
VASILIS
VASILIAUSKAS

GYNYBOS IŠTEKLIŲ VADYBA

Kintant Lietuvos saugumo situacijai, keičiasi šalies gynybos politikos prioritetai. Vis labiau akcentuojamas nacionalinių gynybos pajėgumų ir NATO kolektyvinės gynybos stiprinimo poreikis. Taip pat vis rimčiau kalbama apie mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos (PŠP) sistemos tobulinimo būtinybę. Šie iššūkiai verčia susirūpinti ginkluotųjų pajėgų logistinės paramos sistemos veikla.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, kaip vienintelė institucija šalyje, rengianti specialistus darbui ginkluotose pajėgose, reaguodama į išvardytus iššūkius, nuo 2019 m. įgyvendina antrosios pakopos universitetinių studijų (magistrantūros) programą „Gynybos išteklių vadyba“, kurios tikslas – rengti karininkus ir valstybės tarnautojus, gebančius nuolat atsinaujinančių vadybos mokslo žinių ir praktinių gebėjimų sintezės pagrindu kritiškai vertinti šalies gynybai reikalingų materialiuųjų, žmogiškųjų ir informacinių išteklių sistemą, planuoti ir įgyvendinti šios sistemos funkcionavimą užtikrinančias priemones taikos, krizių ir karo metu.

STUDIJŲ PROGRAMĄ SUDARO 9 DALYKAI (MODULIAI) IR MAGISTRO BAIGIAMAS DARBAS (PROGRAMOS APIMTIS – 90 ECTS).

Studentai gilina strateginio gynybos institucijų, aprūpinimo sistemos ir gynybos inovacijų valdymo teorijas, tobulina finansų ir projektų valdymo ir sprendimų priėmimo įgūdžius, studijuoja kokybinių ir kiekybinių tyrimų atlikimo subtilumus. Siekiant, kad būsimieji gynybos išteklių valdymo profesionalai įgytų ne tik atitinkamų šios srities žinių, numatyta glaudžiai bendradarbiauti su gynybos sektoriaus institucijomis, civilinėmis organizacijomis ir verslo įmonėmis. Toks bendradarbiavimas užtikrina išteklių valdymo srities ekspertų pritraukimą skaityti paskaitų ir vesti pratybų. Be to, tai leidžia organizuoti studentų išvykas į strategiškai svarbius objektus ir vietoje susipažinti su jų veiklos specifika, procesų valdymu, pritaikymu gynybos poreikiams.

2 METUS TRUNKANČIOS IŠŠESTINĖS STUDIJS baigiamos magistro baigiamojo darbo gynimu ir viešojo administravimo magistro kvalifikacinio laipsnio suteikimu. Tikimasi, kad Gynybos išteklių vadybos studijų programos absolventai savo tolesnėje profesinėje veikloje taikys naujausių mokslinių tyrimų rezultatais pagrįstas ginkluotųjų pajėgų logistinio palaikymo sistemos, mobilizacijos ir PŠP priemones, stengsis įgyvendinti sprendimus, užtikrinančius mažiausią neigiamą šios sistemos poveikį šalies ekonomikai, naudosis inovatyviais priemonėmis mobilizacijos procesui ir PŠP efektyvinti, gebės savarankiškai tobulėti savo profesinėje srityje ir palaikyti tinkamą nacionalinių gynybos pajėgumų, taip pat visos NATO kolektyvinės gynybos sistemos lygį.

Magistro studijų programa

Doc. dr. Giedrius ČESNAKAS

KARINĖ DIPLOMATIJA

Dvejų metų Karinės diplomatijos magistro studijų programos tikslas – parengti karininkus ir krašto apsaugos sistemos darbuotojus sėkmingai karjerai Lietuvos kariuomenėje. Lietuvos Respublikos, kaip ir kitų NATO valstybių, karinėse pajėgose auga poreikis turėti puikiai išsilavinusių, puikiais analitiniais įgūdžiais pasižyminčių, strategiškai ir kritiškai mąstančių specialistų, kurie būtų maksimaliai efektyvūs ir iniciatyvūs veikdami tarptautinėje bei tarpkultūrinėje aplinkoje.

KARINĖS DIPLOMATIJOS MAGISTRO STUDIJŲ PROGRAMA įgyvendinama iššestinių studijų būdu. Tai reiškia, kad studentams organizuojamos keturios sesijos. Kiekvienos sesijos pradžioje dvi savaites intensyviai dėstomos paskaitos, tuomet būna keliolikos savaitių pertrauka, o susirinkus į kitą sesiją tęsiamos paskaitos, atsiskaitomos atliktos užduotys, laikomi egzaminai. Studijos nesikerta su tarnybos pareigomis, nes krašto apsaugos sistemos darbuotojams suteikiamos mokymosi atostogos.

STUDIJUODAMI PAGAL KARINĖS DIPLOMATIJOS STUDIJŲ PROGRAMĄ

studentai analizuoja karinius konfliktus ir diplomatiją, konfliktų ir diplomatijos istoriją,

jiems organizuojamos praktinės diplomatijos paskaitos,

nagrinėjama karo teorija,

studijuojama Europos Sąjungos saugumo ir gynybos politika,

NATO veikla, ginklų kontrolės problemos,

mažų valstybių saugumo politika,

gynybos politika,

karinių konfliktų sureguliuavimas.

Daug dėmesio skiriama tarptautinių santykių tyrimo metodų įgūdžiams ugdyti bei gebėjimams rengti rašto darbus.

KARINĖS DIPLOMATIJOS MAGISTRANTAMS dėsto tarptautinių santykių ir politikos mokslų ekspertai ir pripažinti mokslininkai, diplomatai praktikai bei užsienio šalių profesoriai. Studijos vyksta draugiškoje aplinkoje, kurioje atsižvelgiama į visus argumentus, o dėstytojai dirba tam, kad studentai gautų maksimalią naudą.

Baigus **KARINĖS DIPLOMATIJOS MAGISTRANTŪRĄ**, studijas toliau galima tęsti Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos politikos mokslų doktorantūroje drauge su Vytauto Didžiojo universitetu, Kauno technologijos universitetu ir Klaipėdos universitetu. **DOKTORANTŪROS** studijas galima tęsti ir kituose Lietuvos ir užsienio universitetuose.

Baigus studijas galima rinktis civilinę karjerą vienoje iš Lietuvos Respublikos ministerijų ar jų departamentų, dirbti analitiniuose centruose, politinėse partijose, pradėti politinę karjerą, užimti pareigas, kuriose dirbant reikalingi puikūs analitiniai įgūdžiai ir platus bei kritiškas pasaulio bei jo saugumo procesų suvokimas.

Magistro iššestinių studijų programa

Prof. dr. Alvydas ŠAKOČIUS

GYNYBOS STUDIJOS

Tarptautinės kvalifikacijų pripažinimo sistemos reikalavimai vienodai aukšti tiek strateginius sprendimus rengiantiems, tiek juos priimančiams profesionalams. Šie standartai taikomi ir gynybos institucijoms, šandien veikiančioms sudėtingoje, nuolat ir nestabiliai kintančioje geopolitinėje aplinkoje.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, atsižvelgdama į šiuos iššūkius, įgyvendina Gynybos magistro iššestinių studijų programą.

Tai programa, skirta šiuolaikinio karinio vadovavimo naujovėms išanalizuoti ir aptarti, krašto apsaugos sistemos ir kitų nacionalinio saugumo politikos įgyvendintojų funkcijas vykdančių institucijų karininkų, pareigūnų ir tarnautojų gebėjimams rengti ir priimti tinkamus sprendimus nestandartinėse situacijose, koordinuoti veiksmus taikos, krizių ir karo metu tobulinti.

JOS TIKSLAS – rengti į veiklos rezultatą orientuotus vadovus, gebančius imtis iniciatyvos, skatinančius pavaldinių kūrybingumą ir iniciatyvumą, savarankiškai tobulinti savo kompetencijas naudojantis naujausiais vadybos ir organizacijų veiklos procesų analizės metodais ir taikant atitinkamas procesų valdymo technikas. Gynybos studijų programa grindžiama gerąją Vakarų valstybių karininkų magistrantūros studijų patirtimi. Panašias programas įgyvendina Belgijos, Kanados, Nyderlandų, Vokietijos ir Švedijos aukštosios karo mokyklos.

STUDIJOS TRUNKA

KETURIS SEMESTRUS.

STUDIJŲ PROGRAMĄ SUDARO DEVYNI PROBLEMINE IR ANALITINIO POBŪDŽIO DALYKAI IR BAIGIAMASIS MAGISTRO DARBAS.

Kiekvieną iš **PIRMŲ TRIJŲ SEMESTRŲ** studijuojami 3 studijų dalykai, analizuojantys ir vertinantys viešosios valdysenos, globalios ir nacionalinės saugumo politikos, nepaprastųjų situacijų valdymo, vadybos, sprendimų priėmimo ir karinės jurisprudencijos sistemas, jų raidą ir tendencijas.

KETVIRTASIS SEMESTRAS skirtas magistro darbo rengimui ir gynimui.

Studijų metu dalį paskaitų skaito užsienio mokslininkai ir gynybos sektoriaus ekspertai. Visus mokomuosius dalykus dėstantys dėstytojai ir koordinuojantys mokymo procesą vadovai turi ne žemesnę kaip mokslo daktaro laipsnį. Programos dalykai dėstomi lietuvių kalba. Užsienio šalių universitetų dėstytojų ir ekspertų paskaitos skaitomos anglų kalba.

BAIGUSIEMS PROGRAMĄ SUTEIKIAMAS SOCIALINIŲ MOKSLŲ MAGISTRO LAIPSNIS.

AUKŠČIAUSIO LYGIO KVALIFIKACIJA – SIEKTINAS GYNYBOS STUDIJŲ REZULTATAS

Išmoksi to, ko nemokoma jokiamе kitame Lietuvos universitete

Plk. Darius VAICIKAIUSKAS

Perfrazuojant su sportu susijusį posakį „Jei nori keisti savo sielą ir kūną, treniruokis“, galima pasakyti: „Jei nori pakeisti savo gyvenimą, tapk karininku.“ Jeigu tai tave „užkabino“, skaityk toliau.

Taigi, kas yra Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija? Tai – aukštąjį išsilavinimą teikiantis universitetas. Maža to, greta universitetinių studijų vyksta ir karinis rengimas. Kas tau iš to? Tu gausi bakalauro diplomą ir pirmąjį karininko laipsnį, o tai reiškia, kad gebėsi karo metu ne tik pats išgyventi, bet ir galbūt apsaugoti draugą, šeimą ir valstybę, be to, būsi parngtas kaip lyderis vadovauti kitiems.

Per trejus studijų Karo akademijoje metus tu išmoksi to, ko nemokoma jokiamе kitame Lietuvos universitete. Pradėkime nuo 7 savaičių Bazinio

kariūno kurso Mokomajame pulke. Jei nesi „alergiškas“ DVD (drausmei, veiksmui ir disciplinai), gausi tai, už ką kiti brangiai moka. Išmoksi veikti ir išgyventi (bei apsaugoti kitus) mūsų aplinkoje, t. y. taisyklingai šaudyti ir judėti, taip pat ir minų lauke, orientuotis įvairiomis sąlygomis, tinkamai elgtis sprogus Astravo AE, nugalėti stresą ir fizinį nuovargį... Jei norėsi, 50 atsispaudimų vienu ypu tau taps tik nereikšminga smulkmena. Galbūt iš pradžių draugai „laisvėje“ juoksis iš tavo pasirinkimo, bet, patikėk, tu smagiai kvatosiesi iš jų paskutinis.

Kas toliau? Po Bazinio kariūno kurso grįžęs į Karo akademiją pirmus metus, be universitetinių studijų, toliau tobulinsi individualius kario įgūdžius. Tavęs dar lauks keletas poros savaičių trukmės lauko pratybų, kuriose tu teorines žinias paversi „raumenų atmintimi“. Veiksmai, smegenų impulsai ir „raumenų atmintis“ pasitarnaus tau bandant išgyventi neaiškioje, nuolat besikeičiančioje, neapibrėžtoje ir dažnai priešiškoje aplinkoje. Ir visa tai tavo paties ir kitų labai! Pirmų mokslo metų Karo akademijoje pabaigoje tu jau būsi parngtas kaip kovotojas, gebantis veikti individualiai ir kartu su skyriumi.

Antraisiais studijų Karo akademijoje metais prasidės tavo virsmas iš individualaus kario į kompleksiskiau mąstantį ir sprendimus priimti gebantį būsimą karininką. Sužinosi, kas yra patrulis ir trikampė bazė, išmoksi rengti pasalas, atlikti gynybos veiksmus būrio (30 karių) sudėtyje, na, ir,

be abejo, vykdyti puolimą – nė viena pergalė nepasiekama be jo.

Trejetji metai Karo akademijoje taip pat labai įdomūs ir reikšmingi. Karo teoretikai ir praktikai sako, kad iki 2050-ųjų apie 70–80 proc. mūsų vyks gyvenamose teritorijose. Tu ir čia tapsi savo srities žinovu (aišku, jeigu „nelesi“ per paskaitas). Tavo įgūdžiai ir žinios, kaip gintis pastate ar jį šturmuoti, vers iš koto kadaise iš tavęs besijuokusius draugus (kurie, beje, veikiausiai vis dar stenės padarę vos 16 atsispaudimų ir nesupras, kas yra PVP ar manevras „judu–dengiu“).

Profesinė 6 savaičių praktika koviniuose daliniuose tau suteiks ne tik žinių, bet ir pasitikėjimo savimi, be to, įgysi naujų draugų, kurie (jei nebūsi „šmikis“) stos už tave piestu (netgi ir alaus bare) vos tau surikus: „Vyrai, kariuomenė pavojuje!“ (netarnavę ar nesimokę LKA, nbandykite „blefuoti“ – nepadės). Trečiaisiais transformacijos į karininkus metais dar sužinosi, ką geba nuveikti šimtinė moterų ir vyrų (kuopa). Šiuos tavo karybos studijų metus vainikuos kvalifikacinis egzaminas – jį išlaikęs tapsi kandidatu į karininkus.

Galiausiai, ketvirtaisiais nuodugnių studijų Karo akademijoje metais tau bus suteikta tokių žinių, kurių paprasti mirtingieji neturi ir niekada neturės. O tu, jomis remdamasis, galėsi organizuoti rezistenciją savo atsakomybės rajone, „užversti“ viską naikinančią ir žudančią naujausių artilerijos priemonių ugnį ant priešų galvų ir – galbūt tai skambės radikaliai – per trejus karybos studijų Karo akademijoje metus tapsi „smurto ekspertu“ (teigiama prasme), gebančiu apsiginti, apginti šeimą, tėvynę ir pasaulį (galbūt). Be to, kas čia dar nepaminėta, yra nemažai kitų profesinių dalykų, kurie praplės tavo, kaip kario, pasaulėžiūrą, sampratą, kas yra karių komandinis darbas, etika ir kultūra.

Apskritai per šiuos trejus metus, besimokydamas karo meno, laukuose praleisi nei daug, nei mažai – apie 43 savaites. Pratybose išvertas šaltis ir karštis, išlietas prakaitas, iškęstas skausmas ir nusivylimas, įveiktas bejėgiškumas leis tau įsitikinti JAV generolo G. Patono žodžių teisingumu: „Tik priėmęs iššūkius vėliau pajunti tikrąjį pergalės džiaugsmą ir skonį.“

Erasmus+ programos galimybės LKA

Evelina MISELIENĖ

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija (toliau – LKA) tarptautinių studijų mainų programoje dalyvauja nuo 2005 m. Kasmet pagal *Erasmus+* programą kiekvienam pažangiam, motyvuotam ir gerai užsienio kalbą mokančiam kariūnui suteikiama galimybė išvykti į dalines studijas užsienio aukštojoje mokykloje, su kuria LKA yra pasirašiusi dvišalio bendradarbiavimo sutartį.

8%

Kiekvienais metais apie 8% kariūnų dalyvauja *Erasmus+* programos mainuose.

Dalinių studijų metu kariūnai turi galimybę ne tik mokytis, pasisemti akademinės ir tarptautinės bendradarbiavimo patirties prestižiniuose užsienio karo universitetuose, bet ir dalyvauti šių aukštųjų mokyklų organizuojamuose kursuose, vykstančiuose dar tolimesniuose kraštuose.

LKA kariūnai, išvykę pagal *Erasmus+* programą studijuoti į Saint-Cyru karo akademiją Prancūzijoje, dar gali išbandyti savo jėgas ir įgyti neįkainojamos patirties dalyvaudami Prancūzijos Gvianoje (Prancūzijos užjūrio regionas Pietų Amerikoje tarp Karibų jūros, Brazilijos ir Surinamo) organizuojamame *Džiunglių kurse*.

Labai įdomi patirtis siūloma LKA kariūnams, išvykusiems pagal *Erasmus+* į dalines studijas Belgijos karališkojoje karo akademijoje. Jos rengiama

žiemos treniruočių stovykla Maroke – puiki galimybė įgyti ne tik naujų įgūdžių, bet ir neįkainojamos patirties planuojant ir vykdamas gynybos operacijas dykumoje.

Galimybė įgyti tarptautinės patirties pagal *Erasmus+* programą suteikiama bakalauro nuolatinių studijų studentams (kariūnams), studijuojantiems ne žemesniame negu antrame kurse. Paraiškas dalyvauti dalinėse studijose gali teikti kariūnai, atitinkantys keliamus akademinis, karinio rengimo ir užsienio kalbos lygio reikalavimus. Bendra galimų dalinių studijų užsienyje pirmoje studijų pakopoje trukmė – 12 mėn. Dažniausiai dalinių studijų laikotarpis trunka vieną semestrą, t. y. 3–5 mėn. Kariūnų dalyvavimas *Erasmus+* programoje yra išskirtinis kitų aukštųjų mokyklų studentų mainų praktikoje, nes greta akademinis dalykų studijų vyksta ir karinis rengimas, kurio rezultatai taip pat įskaitomi. Taigi tarptautinės studijos suteikia ne tik naujų iššūkių, patirčių, bet ir galimybių.

Be *Erasmus+* programos siūlomų dalinių studijų užsienyje, kariūnai turi galimybę išvykti į trumpalaikes studijas, dalyvauti tarptautinėse savaitėse užsienio aukštosiose karo mokyklose.

Studijos LKA plečia kariūnų tarptautiškumo galimybes, tobulina jų individualias kompetencijas ir užsienio kalbos įgūdžius, suteikia neįkainojamos akademinės ir profesinės patirties, reikšmingai padeda nuolat asmeniškai tobulėti.

Kai baigiasi paskaitos...

Kariūnų estetinis lavinimas

Arūnas ALONDERIS

Karo akademija stengiasi, kad jos auklėtiniai taptų ne tik gerais, išsilavinusiais vadais lyderiais, bet ir tikrais visuomenės elito atstovais, pasižyminčiais nepriekaištingu skoniu, noru puoselėti dvasines ir kultūros vertybes.

Kariūnai jau daugelį metų yra aktyvūs „Alma mater musicalis“ ciklo koncertų klausytojai. Akademijos teritorijoje dažnai skamba senovinės karo dainos: kiekviena kariūnų kuopa turi savo dainą, kurią užtraukia eidama į valgyklą ar žygyje.

Mūsų užduotis – kokybiškai tobulinti kariūnų estetinę saviraišką, savanorystę ir asmeninę motyvaciją individualiai ir komandinei kūrybai, pasitelkiant Ramovėje veikiančius neformalaus ugdymo būrelius, plėsti jų veiklos turinio raišką, skiriant daugiau vietos prasmingiems kariūnų koncertams ir kitiems renginiams tiek Akademijoje, tiek už jos ribų (universitetuose, mokyklose ir t. t.).

Tuo tikslu siekiama ugdyti kariūnų estetinį skonį, jų estetinius pojūčius ir išgyvenimus, gebėjimą suvokti meno ir kultūros vertybes, išreikšti save kuriant, šokant, dainuojant, bendraujant, skatinti jų išradingumą ir iniciatyvą, norą būti pavyzdžiu kitiems.

Šokių būrelis „Šokte marš“

Kariūnai mokosi ne tik dainuoti, bet ir šokti. Atskleisti savo kūrybines savybes, gebėjimą improvizuoti, norą kurti, išreikšti save šokiu, ugdyti brandžią, išsilavinusią asmenybę padeda būrelis „Šokte marš“. Kariūnai išmoka šokti ne tik valsą ir tango, bet ir daug sportinių šokių. Kariūnų partnerės – Vilniaus miesto aukštųjų mokyklų studentės. Malonu žiūrėti į šokio sukuryje besisukančius mūsų auklėtinius ir galvoti, kad pamažu jie tampa pavyzdiniais piliečiais. Šiuo metu būrelį, kurio choreografas yra Edgaras Nesterovas, lanko 20 porų.

Vokalinė grupė „Vytis“

Kariūnų vokalinė grupė „Vytis“ susikūrė 2013 m. rudenį. 2014 m. sausio mėn. ji surengė pirmąjį viešą pasirodymą Vilniaus karininkų ramovėje ir pradėjo aktyvią koncertinę veiklą, garsinančią Lietuvos karo akademijos vardą. Visi grupės pasirodymai sulaukė didelio publikos dėmesio ir palaikymo, kvietimų pristatyti Akademiją ir koncertuoti jaunimui.

2019–2020 mokslo metais, Akademiją papildžius naujam kariūnų kursui, pasikeitė „Vyčio“ sudėtis ir repertuaras. Naujoji grupė, išlaikiusi savo pradininkės tradicijas ir vardą, koncertuoja įvairiuose kariuomenės daliniuose, universitetuose, šventėse, kultūros renginiuose. Šiuo metu grupę, kuriai vadovauja Audrius Pakšys, sudaro 4 kariūnai.

Vyrų choras „Kariūnas“

Iš didelio kariūnų būrio atsiranda ir turinčių gerus balsus. Jie dainuoja vyrų chore „Kariūnas“. Vyrų choras – gerai žinomas kolektyvas Lietuvoje ir už jos ribų, daugelio karių dainų konkursų laureatas. Pirmasis kariūnų choro koncertas įvyko 1995 m. lapkričio 21 d., minint Lietuvos kariuomenės dieną. Choras sėkmingai pasirodo Baltijos šalių studentų dainų ir šokių šventėse „Gaudeamus“. Jį šiuo metu sudaro apie 40 kariūnų, kolektyvui vadovauja chorvedys Linas Balandis, akompanuoja koncertmeisterė Ieva Skorubskaitė.

Gitaros būrelis

Nuo 2019–2020 mokslo metų pradžios Akademijos Ramovėje savo veiklą pradėjo Gitaros būrelis. Šiuo metu būrelį, kuriam vadovauja Audrius Pakšys, lanko 5 kariūnai.

Visi Ramovėje veikiantys estetiško lavinimo būreliai suburti kariūnų asmenine iniciatyva ir lankomi savanoriškai.

Repeticijos vyksta vakarais nuo 19.00 iki 21.45 val.

Sportas

Kpt. Jurgis NORVAIŠA

Sportas yra neatsiejama kiekvieno kariūno tarnybos Karo akademijoje dalis. Lavinant fizines savybes, formuojamas asmenybės charakteris, stengiamasi įtraukti į tobulėjimo procesą, kuris priklauso tik nuo įdėtų asmeninių pastangų. Sportinė veikla sukuria sąlygas varžytis tarpusavyje ir su kitų aukštųjų mokyklų ar konkrečios sporto šakos atstovais, ugdyti lyderio ir kovotojo savybes.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje veikia bokso ir kovinės savigynos fakultatyvai, kariūnai renkasi sunkiosios atletikos, futbolo, krepšinio, virvės traukimo, ištvermės lavinimo (*CrossFit*) būrelius. Jeigu Karo akademijoje nėra galimybės kultivuoti sporto šakos, kurią kariūnas buvo išsirinkęs iki studijų, jam sudaromos sąlygos vykti į Vilniaus miesto ar kitas sporto bazes treniruotis.

Krepšinis

Kariūnai savo gebėjimus krepšinio aikštelėje gali tobulinti skirtingo pajėgumo varžybose. Akademijos krepšinio rinktinė kiekvienais metais dalyvauja Lietuvos kariuomenės čempionate. Iš jos narių kariūnų ir kitų kariuomenės atstovų suformuota komanda „LKA-Karys“ šiuo metu žaidžia Sostinės krepšinio B lygoje. Taip pat Karo akademijoje iš 1–4 kursų kariūnų suburta komanda „Kariūnas“. Ji žaidžia Vilniaus krepšinio V lygos čempionate.

Kovinė savigyna

Du kartus per savaitę vykstančios kovinės savigynos treniruotės suburia šios sporto šakos rinktinės narius ir visus norinčius įgyti savigynos įgūdžių. Treniruotėse lektorius Valerijus Kušelevičius tobulina kariūnų boksavimosi techniką ir įvairius veiksmus: smūgius rankomis, kojomis, keliais stovint, smūgių blokavimą, metimus ir skausmingus veiksmus parteryje. Akademijos kovinės savigynos rinktinė – daugkartinė Lietuvos kariuomenės kovinės savigynos, Lietuvos kiokušin karatė studentų čempionatų nugalėtoja ir prizininė.

Futbolas

Lietuvos karo akademijos futbolo rinktinė treniruojasi du kartus per savaitę. Ją sudaro ne tik kariūnai, instruktoriai ir karininkai, bet ir Vilniaus futbolo mokyklų auklėtiniai. Karo akademija šį komandinį sportą vertina kaip puikią galimybę tobulinti ne tik individualius žaidėjų įgūdžius, bet ir gebėjimą kartu su komanda siekti bendro tikslo.

Boksas

Lietuvos karo akademijos kariai nuosekliai laikosi bokso tradicijų – nuo 1999 m. pirmojo Lietuvos kariuomenės bokso čempionato pergalingai garsina jos vardą. Bokso rinktinė, vadovaujama trenerio Zinovijaus Griciko, yra daugkartinė Lietuvos kariuomenės bokso čempionato ir Atvirojo karių bokso turnyro nugalėtoja bei prizininė.

Psichofizinis rengimas

Per psichofizinio rengimo paskaitas organizuojamos neįprastos veiklos: kariūnams sukuriama neįprastos situacijos, mokoma įveikti įvairaus pobūdžio baimę. Savianalizės būdu, padedant instruktoriams, kariūnai gilinasi į savo pojūčius, kūno reakcijas, atliekant specialius pratimus. Taip būsimi karininkai lavina gebėjimą atlikti užduotis, kurioms reikia ypatingo susikaupimo, savitvardos, o įgyta patirtis formuoja atitinkamą lyderio charakterį.

Mokslinė veikla

Norintieji pamankštinti smegenis Karo akademijoje savanoriškai gali rinktis kibernetikos užsiėmimus, dalyvauti Aeronautikos dirbtuvėse, Kariūnų mokslinės draugijos veikloje.

▲ Karo mokslų ir technologijų bibliotekos skaitykla

Žvalgų būrelis

Karo akademijos Žvalgų būrelis įkurtas 2013 m. kpt. A. Ševeliovo iniciatyva. Pareiškę norą dalyvauti jo veikloje kariūnai, perėję atranką, tobulinasi šioje srityje, žvalgybos įgūdžių įgyja nacionalinėse ir tarptautinėse pratybose. 2016 m. tarptautinėse varžybose „Žvalgo takas“ Akademijos žvalgų komanda pasirodė geriausiai – iškovojo pirmąją vietą.

Karo akademija parengia netikėtumams

Kpt. Donatas SUCHOCKIS,
Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos G9 skyriaus viršininkas

Jeigu kas būtų man ketvirtame kurse pasakęs, kad po dešimties metų tarnausiu štabuose ir rūpinsiuosi vadovybės kalbomis, komunikacijos vingrybėmis, bendrausiu su žiniasklaida, vargu ar būčiau patikėjęs. Ko gero, tada, dar būdamas kariūnu, nesusimąščiau, kad Karo akademijoje buvo suformuoti asmenybės ir pasaulėžiūros pagrindai, įdiegtos pagrindinės vertybės ir kaip toliau tai paveiks mane ir mano tarnybos kelią, tačiau tikrai žinojau, kad čia išmokau prisitaikyti prie netikėtumų, kardinalių situacijos pokyčių ir pasirengti į juos reaguoti šaltakraujiškai.

Mano tarnyba Lietuvos kariuomenėje prasidėjo ant reformų slenksčio. Buvo nuspręsta, kad mūsų kariuomenė bus profesionali, turės gerai parengtas ekspedicines pajėgas, o privalomasis šaukimas liks istoriniuose įrašuose.

Didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų batalione lengva sumaištis – vieni ruošiasi vyksti pakeisti Afganistano provincijos atkūrimo grupės pamainos, kiti baigia rengti paskutinę šauktinių laidą, na, o aš pradėtu tarnybą pirmajame profesionalų vienetė. Tuo metu tai buvo naujovė – būrys be šauktinių, suformuotas iš gerokai vy-

resnių eilinių ir puskarininkių, galbūt dar aiškiai neišsivaizduojant, kas bus toliau. Visgi netrukus didžioji bataliono dalis išvyko į bene nesėkmingiausią savo misiją, o visos kuopos buvo perskirstytos, kad būtų užpildytos likusios laisvos dirbusių su šauktiniais ir kitų paramos vienetų karių vietos.

Džiaugiuosi turėjęs galimybę prisiliesti ir prie tos, paskutinės, šauktinių bangos. Dabar galiu palyginti, su koku „užtaisu“ žmonės tarnavo 2008 m. ir kaip nusiteikę atėjo į kariuomenę 2015-aisiais. Skirtumas nuteikia pozityviai.

Praėjus keletui metų buvau paskirtas eiti Remonto būrio vado pareigas. Štai čia tikriausiai ir prasidėjo „vingiai“, kai supratau, kad Lietuvos karo akademija negali parengti visoms kariuomenės pareigybėms, bet tikrai parengia adaptuotis. Teko rasti bendrą kalbą su dvigubai už save vyresniu personalu, integruotis, greitai mokytis ir tapti ne kliūtimi, o vienijančia būrį grandimi.

Kiekvieną kartą, kai tik pagalvoji, jog visai gerai jautiesi tarnybos vietoje, kad viskas aišku, tiksliai žinai, ką ir kaip reikia daryti, – lauk rotacijos. Tarnyba Lietuvos kariuomenėje tuo ir įdomi, kad komforto zonoje čia užsibūni

labai trumpai. Taip nutiko ir man. Vos įsivažiavau, t. y. tvirtai stojau į logisto vėžes, rotacijos sukurių buvau permestas ant visiškai naujų bendradarbiavimo su civiliais „bėgių“.

Kas yra civilių ir karių bendradarbiavimas, kokie protokolo ir etiketo reikalavimai organizuojant renginius, kaip bendrauti su žiniasklaida ir kodėl reikia tai daryti? Atsakyti į šiuos klausimus ir to mokytis tenka pačiam bandymų ir klaidų metodu.

Tada buvau paskirtas laikinai pavaduoti vėl į Afganistaną išvykusių ulonų, tačiau tarnyba šioje netiesioginio poveikio ir informacijos operacijų srityje tęsiasi iki šiol, jau bene septyne-

rius metus. Nors, atrodytų, šitoks krypties keitimas, nežinomybės jausmas kenksmingas, labai džiaugiuosi turėjęs galimybę išmėginti save plataus veiklos spektro tarnybos vietose. Tai leido suprasti, kokia įvairi gali būti tarnyba kariuomenėje, kiek galimybių ji atveria savęs vis dar ieškančiam jaunuoliui.

Ypač akis atvėrė gan netikėtas pasiskyrimas į viešųjų ryšių karininko pareigas Jungtiniame štabe (dabar – Gynybos štabas). Vos spėji susivokti, kad bataliono didelės problemos ir iššūkiai susitraukė, o jau turi išmanyti, kas vyksta visose kariuomenės pajėgose ir ypač ką Lietuvos kariai veikia tarpautinėse operacijose. Šioje pozicijoje

tikslumas ir atsakomybė už perduotą ar išplatintą informaciją – milžiniška, todėl klaidų neturi būti. Viešųjų ryšių karininkas čia labiausiai reikalingas tada, kai kažkas negerai arba labai negerai. Orlaivio avarija Afganistane, sužeisti kariai, oro erdvės pažeidimai pasienyje, jūros išskirtinės ekonominės zonos pažeidimai ir panašios temos – tavo profesionalumo testas. Tu tampa atsakingas už šią informaciją: turi ją surinkti, susisteminti ir perduoti viršininkui ir aukštesnėms institucijoms. Tai ne tik atsakinga, bet ir be galo įdomu bei gerokai praplečia akiratį.

Keturių mėnesių trukmės tarnyba pavaduojant kariuomenės vado atstovą spaudai taip pat buvo labai naudinga ir įsimintina patirtis, ypač skandalų sukūrus Rukloje mirus kariui. Tokios situacijos padeda suvokti, kokia svarbi organizacijoje vidinė komunikacija ir apsikeitimas informacija visais lygiais ir kaip greitai gandai gali išsikeroti ir neteisinga informacija iš lūpų į lūpas išplisti lyg maras.

Puikus etapas – tarnyba Sausumos pajėgų vadovybėje. Gera jaustis sparčiai besiplečiančių ir didėjančių ambicijų tarptautinių pratybų dalyviu, jas stebėti ir pasakoti apie stiprėjančią Lietuvos, Vokietijos ir JAV kariuomenių partnerystę, matyti augančias šalies pajėgas, steigiamus naujus vienetus „Žemaitijos“ ir „Geležinio Vilko“ brigadose.

O dar geresnis jausmas – grįžti į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją, kurios dabartiniai absolventai skiriami tarnauti į dalinius labai geru laiku. Pajėgoms plečiantis, karininkų reikia vis daugiau. Labiausiai motyvuoti ir imlūs naujovėms turi puikias sąlygas augti, tobulėti ir kilti karjeros laipteliais be jokių trukdžių. Ginkluotė, apranga ir uniformos – aukščiausio lygio, technika – nuolat atnaujinama, tad pradėti tarnybą ant modernizacijos slenksčio – tikra sėkmė. Gerai parengti, motyvuoti ir savimi neabejojantys kariai kuria saugią aplinką valstybėje, kurioje skatinamas verslas, plėtojama ekonomika, auga ir mokosi kūrybingi ir patriotiškai piliečiai.

karinio rengimo programą, mokytis ir klysti visiems kartu ir, žinoma, perimti tarptautinę patirtį iš šiuo metu gana gausaus sąjungininkų kontingento.

Džiaugiuosi būdamas Lietuvos kariuomenės šeimos dalis, nes Karo akademijos padėti pagrindai, pajėgose įgytos žinios ir patirtis suformavo mane kaip žmogų ir išmokė gerbti savo šalį, čia gyvenančius žmones, suprasti, koks svarbus karių vaidmuo visuomenėje. Gerai parengti, motyvuoti ir savimi neabejojantys kariai kuria saugią aplinką valstybėje, kurioje skatinamas verslas, plėtojama ekonomika, auga ir mokosi kūrybingi ir patriotiškai piliečiai.

Praktika Karo policijos mokymo centre

Krn. Gabija GRYBYTĖ

Ketvirtakursiams rudens semestras – universitetinės praktikos metas. Ją man teko atlikti Karo policijos mokymo centre. Šis padalinys įkurtas 2018 m. rugsėjo 3 d. Pagrindinis Karo policijos mokymo centro veiklos tikslas – užtikrinti karo policininkų ir kitų KAS institucijų karių administracinius gebėjimus ir tinkamą kvalifikaciją, kuri leistų jiems profesionaliai ir efektyviai atlikti tiesiogines pareigas. Savo praktikos metu turėjau progą stebėti bazinį karo policininko kursą, kuris vyko Birutės batalione.

Taip pat turėjau galimybę nuvykti į Valstybės sienos apsaugos tarnybos Kinologijos centrą Mickūnuose, kur buvo galima stebėti, kaip treniruojami pasieniečių ir karo policininkų auginami šuniukai. Didžiausią išpūdį paliko Valstybės sienos apsaugos tarnybos Sienos kontrolės organizavimo valdybos Kinologinės veiklos skyriaus vyriausiasis specialistas mjr. Ričardas Dikas. Buvau sužavėta mjr. R. Diko profesionalumu ir kantrybe mokant kinologus dirbti su šunimis. Jie sulaukė nemažai patyrusio majoro pastabų ir patarimų, pagrįstų asmenine patirtimi. Pasak mjr. R. Diko, „toks darbas – ne kiekvienam, tam reikia nuoseklumo ir kruopštumo, valios ir didelės atsakomybės. Mums dažniausia smagu stebėti keturkojų pasirodymus įvairiuose Lietuvos kariuomenės renginiuose, kuriuose jie vykdo vieną ar kitą komandą, tačiau šios profesijos užkulisiai yra visai kitokie. Svarbiausia – kantrybė, valia, ryžtas, motyvacija ir meilė šunims. Tai nuoseklus darbas, kuriam tenka skirti praktiškai visą asmeninį laiką“. Mjr. R. Dikas supažindino mane su Kinologijos centro veikla, funkcijomis, aprodė visas patalpas ir vietas, kuriose maitinami,

prausiami ir treniruojami šunys. Jis mielai pasidalijo savo asmenine patirtimi – prisiminė tiek linksmus, tiek liūdnius įvykius tarnyboje su šunimis, supažindino su profesionaliaisiais keturkojais.

Atlikdama praktiką dalyvavau susirinkimuose planuojant Karo policijos mokymo centro siūlomą programą, kurias tvirtina Mokymo ir doktrinų valdyba. Vyr. srž. Nerijus Černius rengia apie Karo policiją monografiją, kuri bus išleista 2020 m. rudenį, todėl nemažai dėmesio skyrėme Karo policijos bylų Lietuvos centriname valstybės archyve nagrinėjimui, taip kartu giliname ir istorijos žinias.

Prieš paskutinę praktikos savaitę vykome į Danijos karo policijos mokyklą Alborge. Čia mus supažindino su šios įstaigos veikla, funkcijomis ir mokymo programomis. Atkreiptinas dėmesys, kad per atranką į Karo policijos mokyklą merginoms galioja vienodi fizinio parengtumo standartai, todėl priimamos tik gerai fiziškai pasirengusios pretendentes, gebančios atlikti tas pačias fizines užduotis kaip ir vaikinai.

Kitą dieną vykome į Nymindga-bo miestelį, kur prieš misiją rengiami karo policininkai. Čia buvo imituojami tikri įvykiai, sudaromos stresinės situacijos, stebimas karo policininkų elgesys ir reakcija į vieną ir kitą veiksmą. Per pratybas tiek dieną, tiek naktį gaunami iškvietimai, vertinami karo policininkų gebėjimai susidoroti su įtampa, įveikti nuovargį. Danai paliko teigiamą išpūdį, nes į viską žiūri gerokai paprasčiau ir lanksčiau. Šios išvykos tikslas buvo pasisemti patirties Danijos karo policijos akademijoje, siekiant patobulinti Lietuvos karo policijos mokymo centro, kaip naujo šios rūšies padalinio, veiklą.

AKADEMIJOS PULSAS

APDOVANOTI

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos **MINISTRO PADĖKA** –

plk. Juozas KAČERGIUS

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos **VICEMINISTRO PADĖKA** –

Olga MICKIENĖ

Lietuvos kariuomenės **VADO PADĖKA:**

mjr. Dmitrijus ZAVURSKIS,
vyr. srž. Vytautas MICEVIČIUS,
vyr. srž. Edmondas KATINAUSKAS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos **GARBĖS ŽENKLU „UŽ UOLUMĄ“** –

Vilė LIŠKAUSKIENĖ

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos **MEDALIŲ „UŽ UOLUMĄ“** –

mjr. Kaspars LAZDINŠ (Latvijos ginkluotųjų pajėgų Jungtinio štabo Operacijų planavimo departamento vyresnysis ekspertas)

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos **VIRŠININKO PADĖKA:**

krn. Lukas BARAUSKAS,
krn. Justinas BENDRAVIČIUS,
j. eil. Agnė GOLDBERGAITĖ,
j. eil. Justas GALINIS,
Rolandas GRINEVIČIUS,
Olga KAČEREVSKAJA,
j. eil. Petras KATINAS,
krn. Augustinas MASALSKAS,
Sabina MASOIC,
vyr. srž. Alis PŪŽĖ,
Edvardas ŠEKŠTELĖ,
j. eil. Vladas ŠIMAITIS,
krn. Kipras TAMOŠAITIS,
j. eil. Dainius TUTKUS,
vrš. Raimondas VAŠKAS,
Robertinas VITKAUSKAS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininko **VARDINĖ DOVANA:**

Joana ALEKSANDROVIČ,
krn. Augustas ALIŠAUSKAS,
mjr. Linas DUNGVECKIS,
Vilma Gudelytė-ABARIENĖ,
Darius JUODIS,
Olga KAČEREVSKAJA,
Jolita KAŠETIENĖ

Kaip įstoti į Karo akademiją?

Lietuvos Respublikos piliečiai, įgiję vidurinį išsilavinimą, nuo 18 iki 28 metų:

1. dalyvauja motyvaciniame pokalbyje
(registracija (8 5) 210 3593);

2. patikrina sveikatą Karinės medicinos ekspertizės komisijoje:

sveikatos tikrinimo, atrankos pagal sveikatos būklę tvarką reglamentuoja Karinės medicinos ekspertizės nuostatai, patvirtinti LR Vyriausybės 2002 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 1125 „Dėl Karinės medicinos ekspertizės nuostatų patvirtinimo“ ir LR krašto apsaugos ir sveikatos apsaugos ministrų 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. V-1142/V-1139 „Dėl sveikatos būklės įvertinimo principų, metodikos ir tinkamumo karo ar civilinei krašto apsaugos tarnybai pagal sveikatos būklę kriterijų patvirtinimo“;

3. išlaiko privalomus valstybinius brandos egzaminus:

3.1. lietuvių kalbos ir literatūros – jei vidurinį išsilavinimą įgijo 2015 m. ar vėliau;

3.2. matematikos – jei vidurinį išsilavinimą įgijo 2016 m. ar vėliau;

3.3. užsienio kalbos (anglų, vokiečių arba prancūzų) – jei vidurinį išsilavinimą įgijo 2015 m. ar vėliau;

4. pateikia prašymą studijuoti LKA (www.lamabpo.lt);

5. pasiekia 5,4 minimalų konkursinį balą, kuris skaičiuojamas:

5.1. stojantieji į GYNYBOS TECHNOLOGIJŲ VADYBOS programą:

40 % matematikos brandos egzamino įvertinimas	+	20 % istorijos arba informacinių technologijų, geografijos arba užsienio kalbos brandos egzamino įvertinimas arba šių dalykų metinis pažymys	+	20 % bet kurio dalyko, nesutampančio su pirmais dviem, brandos egzamino įvertinimas arba metinis pažymys	+	20 % lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino įvertinimas	+	Papildomi balai*
---	---	--	---	--	---	--	---	------------------

5.2. stojantieji į TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ arba NACIONALINIO SAUGUMO IR GYNYBOS STUDIJŲ programą:

40 % istorijos brandos egzamino įvertinimas	+	20 % matematikos arba informacinių technologijų, geografijos arba užsienio kalbos brandos egzamino įvertinimas arba šių dalykų metinis pažymys	+	20 % bet kurio dalyko, nesutampančio su pirmais dviem, brandos egzamino įvertinimas arba metinis pažymys	+	20 % lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino įvertinimas	+	Papildomi balai*
---	---	--	---	--	---	--	---	------------------

6. atvyksta, jei yra kviečiamas, atsižvelgus į jo konkursinio balo dydį ir programų pasirinkimo prioritetus, į **Priėmimo komisijos posėdį LKA**;

7. pasirašo mokymosi sutartį:

Iškart, pasirašius sutartį, prasideda studijos pagal vieną iš studijų programų kartu su kariniu rengimu ir lyderio ugdymu.

*** Papildomi balai pridedami:**

- tarptautinių olimpiadų ir konkursų laimėtojams: I vieta – 2,5 balo, II vieta – 1,5 balo, III vieta – 1 balas;
- šalies olimpiadų ir konkursų laimėtojams: I vieta – 1,5 balo, II vieta – 1 balas, III vieta – 0,5 balo;
- baigusiems bazinius karinius mokymus ar privalomąją karo tarnybą – 0,7 balo;
- stojantieji, kurių pirmojo arba antrojo konkursinio dalyko brandos darbo įvertinimas yra ne mažesnis nei 9, – 0,25 balo;
- dalyvavusiems tarptautinėje arba nacionalinėje jaunimo savanoriškoje veikloje, kuri buvo ne trumpesnė negu 3 mėnesiai, – 0,25 balo;
- šauliams, pateikusiems šaulio pažymėjimą, – 0,5 balo;
- Krašto apsaugos savanorių pajėgų kariams savanoriams – 0,5 balo;
- Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus abiturientams – 0,5 balo;
- asmenims, baigusiems kūno kultūros modulį „Krašto gynyba“, – 0,1 balo.

